

NATIONAL
DEMOCRATIC
INSTITUTE
FOR INTERNATIONAL AFFAIRS

Погляд на вибори 2012 року. Роль жінок в політиці та уряді.

Результати опитування 1 210 респондентів старше 18 років в Україні

Canadian International
Development Agency

Agence canadienne de
développement international

Селінда Лейк, Деніел Готофф та Крістін Пондел

Washington, DC | Berkeley, CA | New York, NY

LakeResearch.com

202.776.9066

Методологія

- Це опитування, проведене Українським центром економічних та політичних досліджень імені Олександра Разумкова, було розроблене компанією Lake Research Partners. Для опитування було використано метод особистих інтерв'ю із залученням професійних інтерв'юерів. Загалом, в опитуванні взяли участь 1 210 дорослих громадян з усієї України. Опитування проводилося з 16 по 27 листопада 2012 року. Припустима похибка для цього дослідження складає +/- 2.8%.
- Дані були зважені на вік, стать, освіту та регіон, щоб відобразити демографічний склад дорослого населення України, а також показати специфіку участі різних груп виборців у парламентських виборах 2012 року.
- Під час аналізу результатів опитування у всіх вибіркових опитуваннях враховується можлива похибка вибірки, тобто результати опитування можуть відрізнитися від тих, які були б отримані, якби все населення країни взяло участь в опитуванні. Розмір похибки для вибірки залежить як від загальної кількості респондентів, так і від відсоткового розподілу відповідей на конкретне запитання. Наприклад, якщо відповідь на певне запитання, на яке відповіли всі респонденти, склала 50%, ми можемо на 95% бути впевненими, що справжній відсоток знаходиться в діапазоні між плюс або мінус 2.8% від цього показника, тобто між 47,2% та 52,8%. Звичайно, у підгрупах похибка вибірки буде вищою.

Історія – Чому саме це опитування?

- Опитування було проведене НДІ не для того, щоб довести існування широкої підтримки кандидатів жіночої статі, а для того, щоб дослідити перепони, які стоять на заваді участі жінок у політичному житті, і розробити план для їх подолання.
- Опитування було проведене в продовження фокус груп, організованих улітку 2012 року.
- Для використання політичними партіями, об'єднанням “Рівні можливості”, створеним у Верховній раді, кандидатками на місцевих виборах, громадськими організаціями, урядовими органами та іншими установами .
- Ми знизили свої очікування у світлі даних фокус-груп. Дослідження громадської думки – це інструмент для визначення та корекції стереотипів щодо участі жінок у політичному житті, які склалися у суспільстві.
- Ця програма здійснена за фінансової підтримки Уряду Канади, наданої через Канадську агенцію міжнародного розвитку (КАМР).

В Україні зберігається відчутний рівень стурбованості економічною ситуацією, і найбільше занепокоєння у людей викликають стан економіки, нестача робочих місць, пенсійне забезпечення та поглиблення соціальної нерівності. Також доволі високою залишається впевненість у корумпованості державних органів.

Дві основні проблеми, які непокоять людей

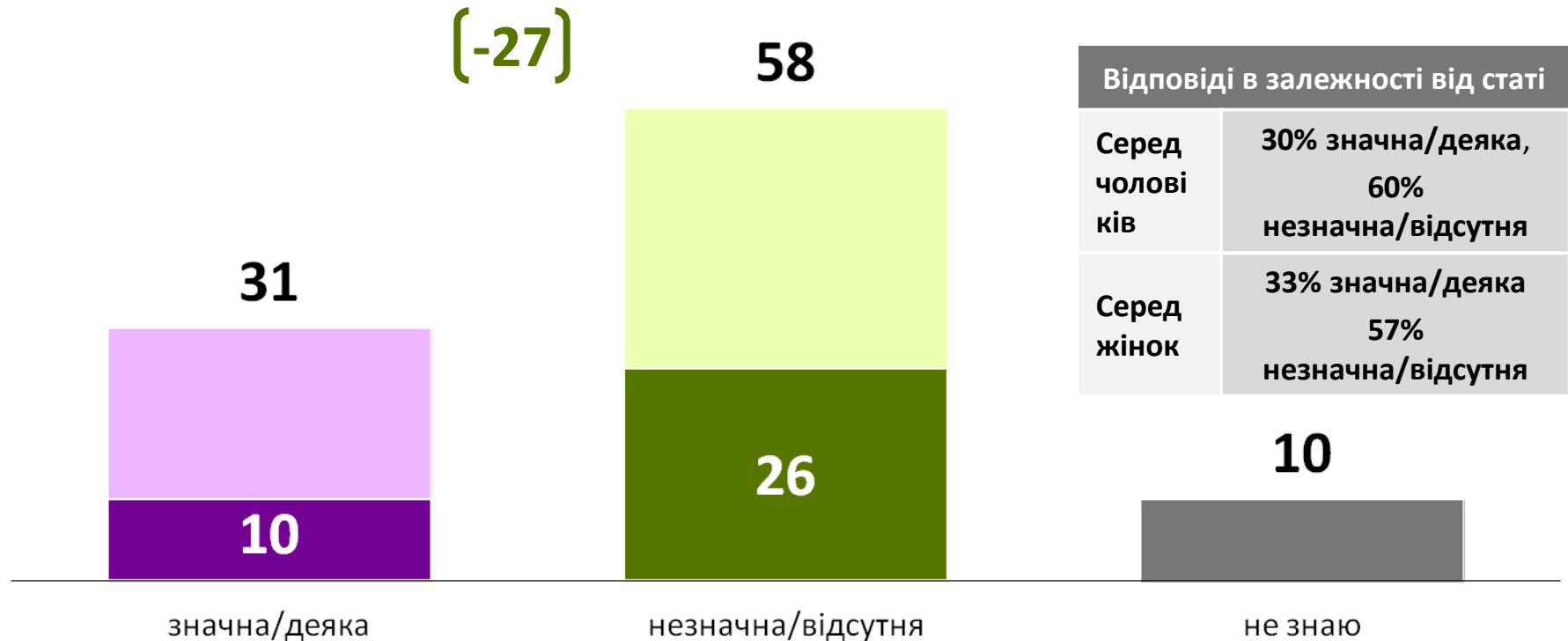
Дві основні проблеми на думку чоловіків і жінок (окремо)

Стурбованість економічною ситуацією висловлюють як чоловіки, так і жінки, однак перших більше непокоїть безробіття і корупція, тоді як для останніх набагато важливішими є питання охорони здоров'я та пенсійне забезпечення.

У переважній більшості респондентів немає впевненості у тому, що результати парламентських виборів відображають волю народу. Цю точку зору поділяють як чоловіки, так і жінки.

Впевненість у результатах виборів

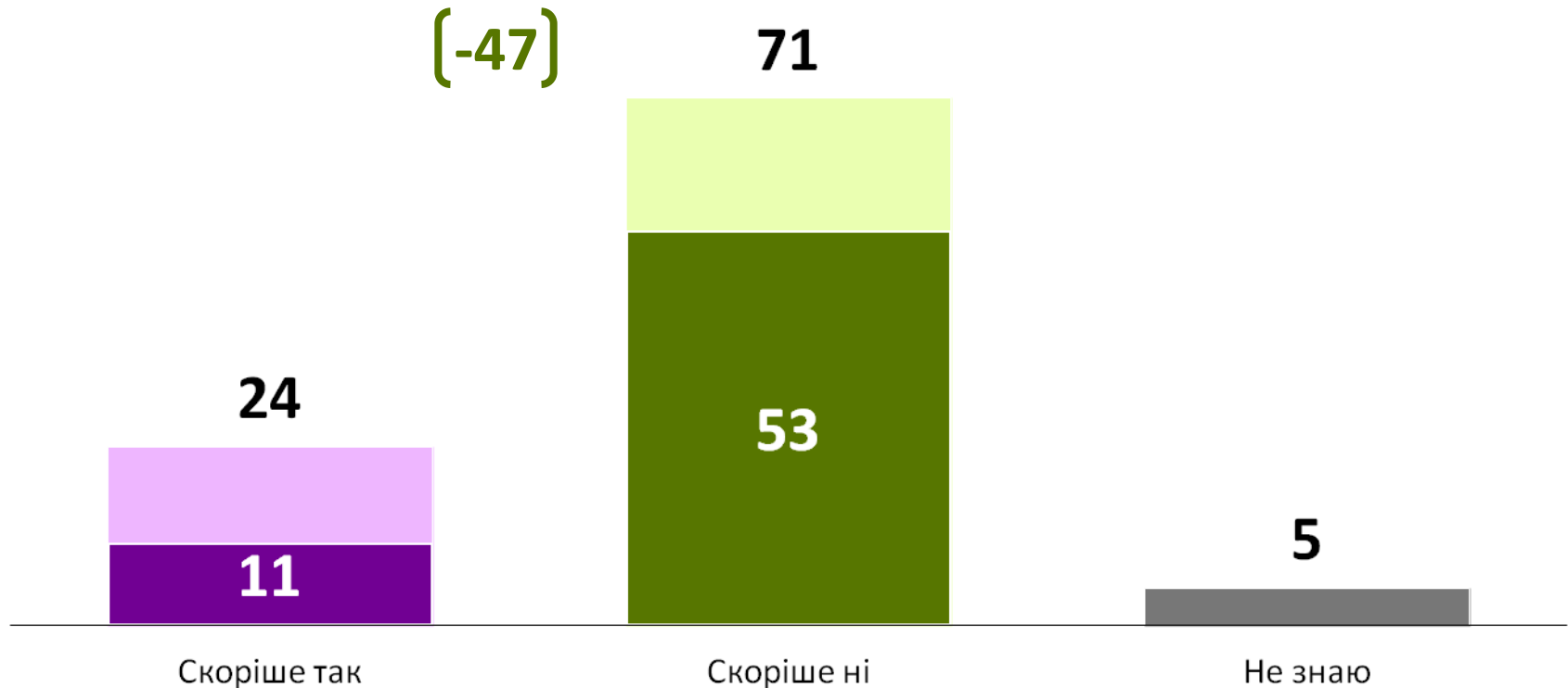

Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

А наскільки ви впевнені у тому, що результати виборів відображають волю українських виборців? Ви дуже впевнені, дещо впевнені, дещо невпевнені, або зовсім невпевнені, що результати відображають волю українських виборців?

Зважаючи на відсутність впевненості у результатах останніх виборів, не викликає здивування той факт, що сім з десяти українців стверджують, що вони, швидше за все, не братимуть участі у політичному житті.

Ймовірність участі у політичному житті

Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

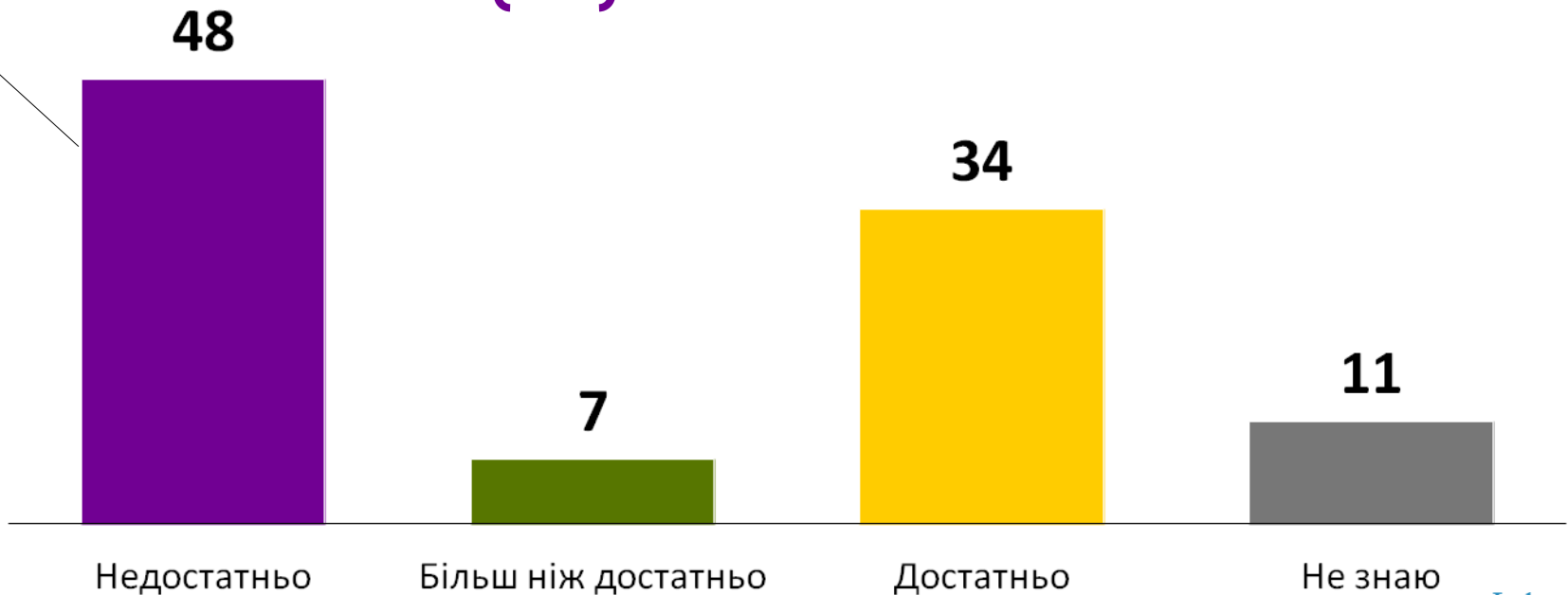
Наскільки висока ймовірність вашої участі у політичному житті – дуже можливо, можливо, малоймовірно, дуже малоймовірно?

Майже половина українців вважає, що кількість жінок, які обіймають виборні посади, недостатня. Якщо продемонструвати, що відрізняє жінок, і зробити наголос на тих сферах, де вони показали себе кращими менеджерами, ніж чоловіки, можна перетворити такі переконання у більш активну підтримку кандидатів-жінок.

Непропорційно Недостатньо	% недоста тньо
Росіянки	69
Жінки партії УДАР	67
Жінки, які вирішили не голосувати	65
Жінки з вищою освітою	63

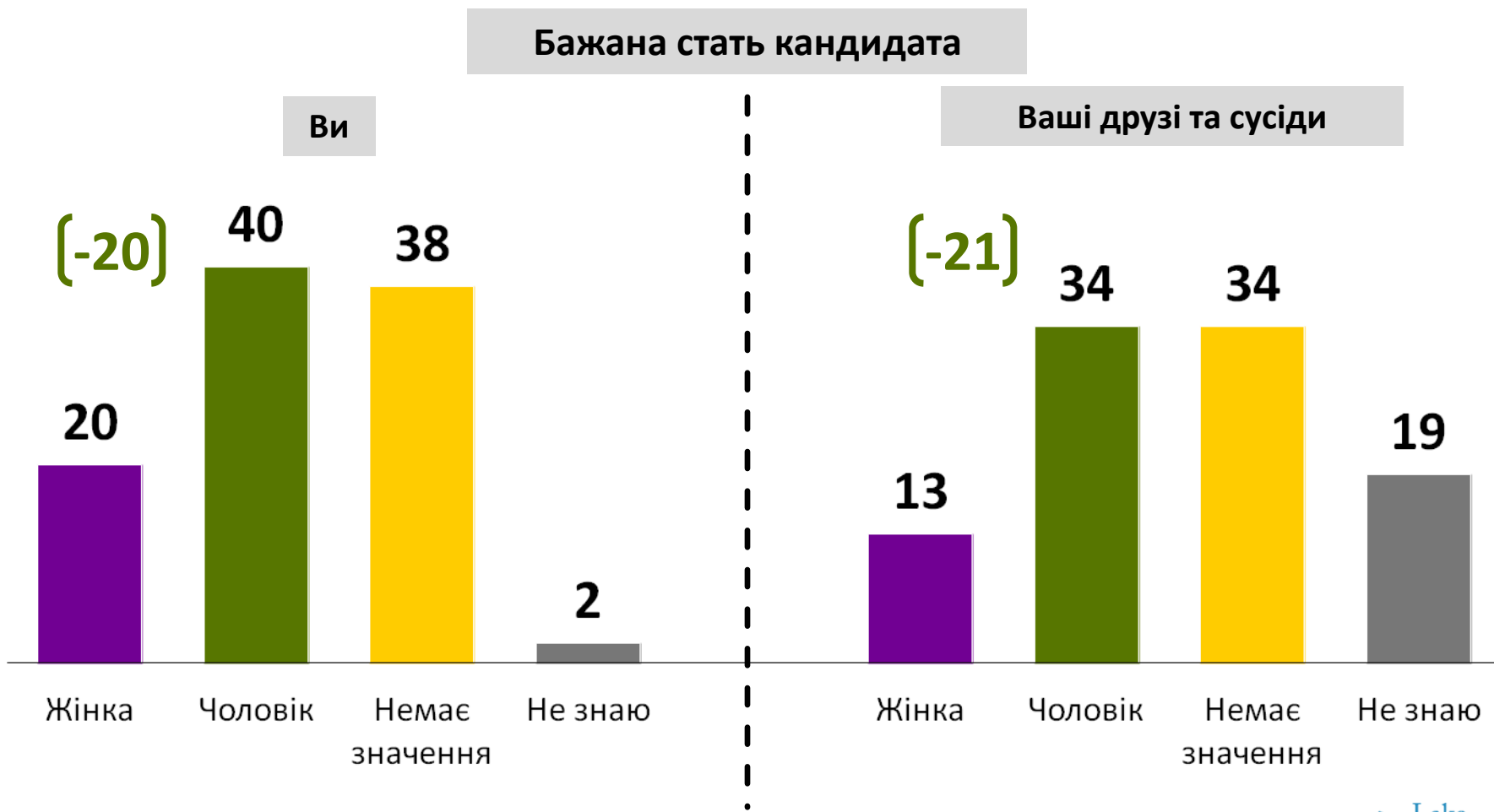
Кількість жінок на виборних посадах

(+41)

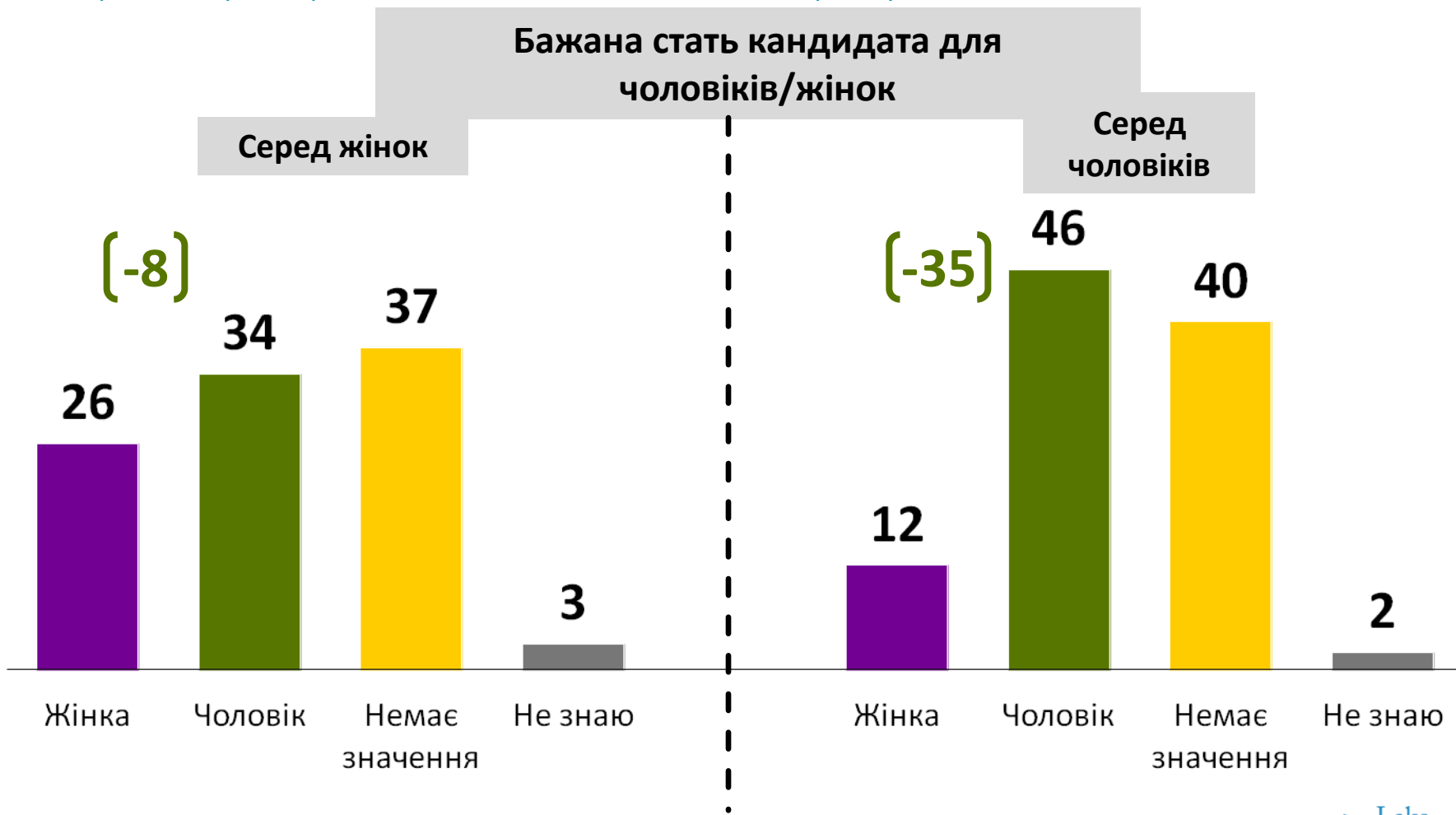

Сприйняття жінок в цілому та жінок, які обіймають виборні посади

Хоча більше третини українців заявляє, що стать кандидата не впливає на їхні політичні вподобання, ті, які визнають наявність такого впливу, у співвідношенні 2 до 1 або навіть частіше віддадуть голос за кандидата чоловічої статі, і переконані, що їх друзі та сусіди аналогічної думки.

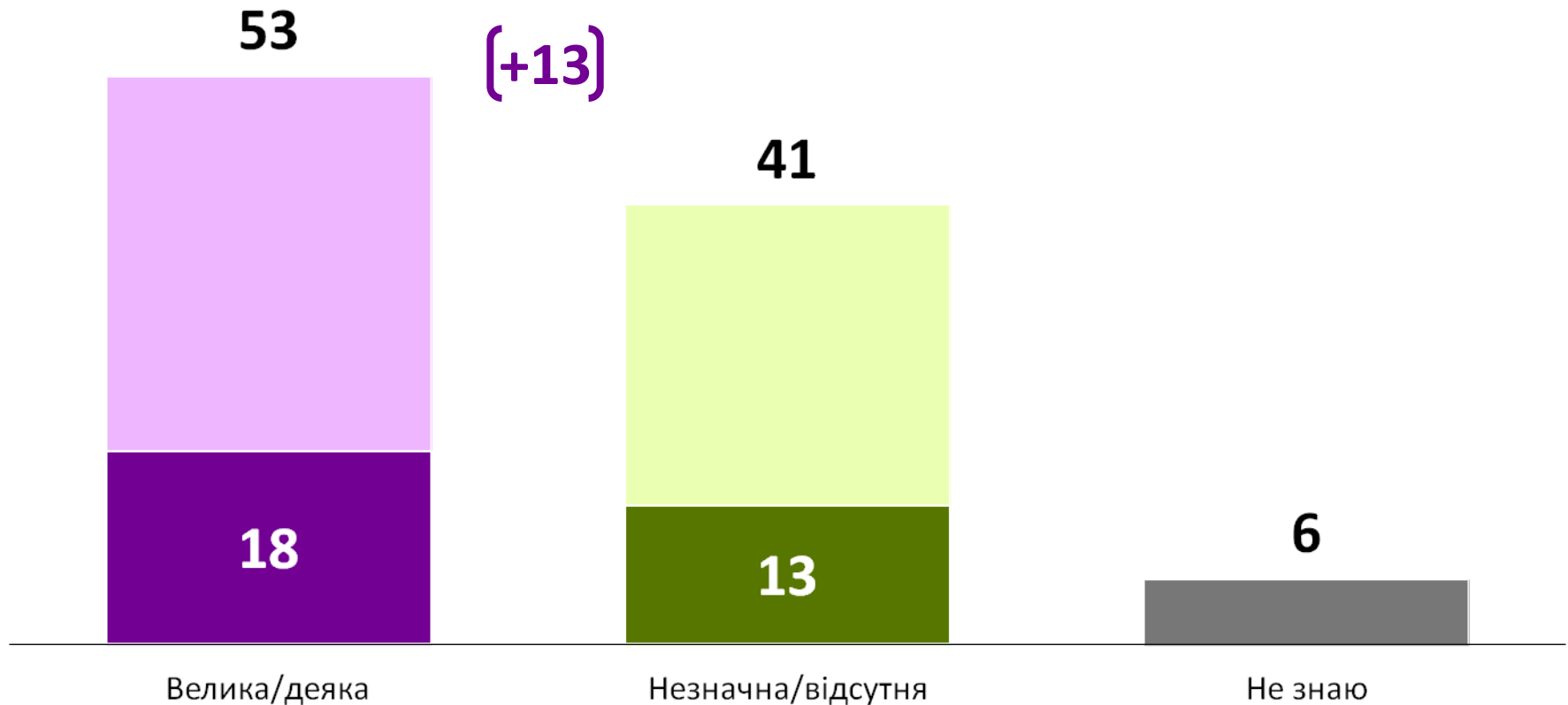

Бажання голосувати за кандидатів жіночої статі більш виражене серед жінок, хоча таких жінок все одно менше ніж тих, які віддають перевагу кандидатам-чоловікам. Однак більшість жінок стверджує, що стать кандидата не має для них великого значення. Близько половини чоловіків радше проголосували б за кандидата чоловічої статі, у порівнянні з 12%, які віддають перевагу кандидатам-жінкам. Респонденти, які висловилися на підтримку партії Батьківщина, жінки з російським корінням, жінки, які вирішили не голосувати, жінки, які вважають, що жодна політична партія не відображає їхніх політичних поглядів, жінки, які проживають у південних та центральних регіонах країни, а також люди старшого віку, які проживають на заході – всі віддають перевагу кандидатам жіночої статі.

Більша частина українців переконана, що існують відмінності між чоловіками та жінками, які обіймають виборні посади, хоча більшість не вважає такі відмінності значними, і ступінь переконання є невеликим.

Різниця між жінками та чоловіками, які обіймають виборні посади

Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

Наскільки загалом жінки, які займають виборні посади, відрізняються від чоловіків на аналогічних посадах – дуже, дещо, трохи і зовсім не відрізняються?

Позитивні гендерні асоціації

Українці вважають жінок більш душевним, приємними, чесними, етичними, об'єктивними та справедливими; однак це не ті якості, які найсильніше впливають на вибір під час голосування або на важливість обрання жінок. Дещо випереджаючи чоловіків, жінки вважаються менш відірваними від життя людей, здатними співпрацювати з іншими та правильно розставляти пріоритети. Однак виборці жіночої статі вважають, що у цій сфері жінки мають відчутні переваги.

* Опитана половина вибірки. Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

А зараз зробимо дещо інше. Я зачитаю Вам різні слова та фрази, і попрошу Вас сказати мені, кого краще описує кожне слово [ЧЕРГУЙТЕ] _чоловіків чи жінок. [ЯКЩО КРАЩЕ ЧОЛОВІКІВ/ЖІНОК, ЗАПИТАЙТЕ:] Набагато чи трохи краще?

Позитивні гендерні асоціації

Чоловіки мають перевагу, коли йдеться про силу, жорсткість, лідерські якості та рішучість. Їх також вважають здатними краще вирішувати проблеми, долати кризові ситуації та наводити лад. Успішне позиціонування кандидатів жіночої статі для обрання на виборні посади включає відвоювання позицій у лідерських якостях, силі та здатності наводити лад, при цьому варто одночасно підкреслювати важливість якостей, у яких жінки наразі домінують, наприклад, етичності, справедливості та співчуття.

14

* Опитана половина вибірки. Більш темні кольори показують рівень інтенсивності.

А зараз зробимо дещо інше. Я зачитаю Вам різні слова та фрази, і попрошу Вас сказати мені, кого краще описує кожне слово [ЧЕРГУЙТЕ]_чоловіків чи жінок. [ЯКЩО КРАЩЕ ЧОЛОВІКІВ/ЖІНОК, ЗАПИТАЙТЕ:] Набагато чи трохи краще?

Існують значні гендерні відмінності у сприйнятті багатьох рис. Коли йдеться про однакові цінності, правильні пріоритети, захист простих людей, відповідальне ставлення до грошей, знання того, що робиш, впровадження змін, ефективність та здатність досягати результатів і наводити лад, чоловіки переконані, що такі характеристики краще описують чоловіків, а жінки – що жінок.

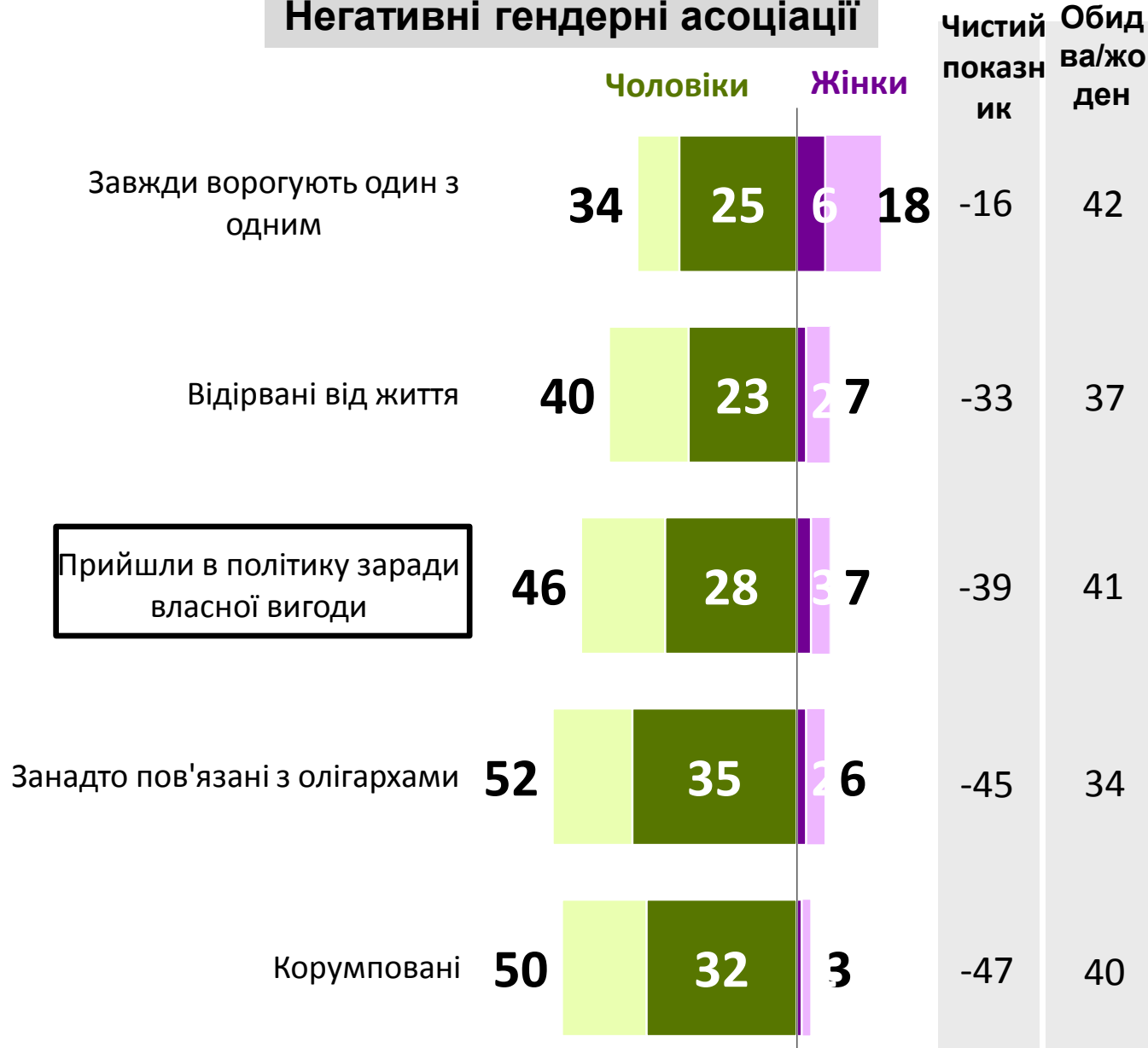
Категорії, у яких жінки віддають першість жінкам, а чоловіки – чоловікам

Риси (категорії)	Чиста загальна перевага жінок	Чиста перевага жінок на думку жінок	Чиста перевага чоловіків на думку чоловіків	Різниця
Розділяють ваші погляди	+15	42	16	58
Мають правильні пріоритети	+10	25	8	33
Захищають простих людей	+4	21	16	37
Відповідально ставляться до грошей	+3	21	18	39
Знають, що роблять	-6	9	23	32
Запровадять зміни	-8	8	28	36
Ефективні і досягнуть результатів	-9	5	27	32
Здатні навести лад	-14	1	31	32

* Опитана половина вибірки.

Негативні гендерні асоціації

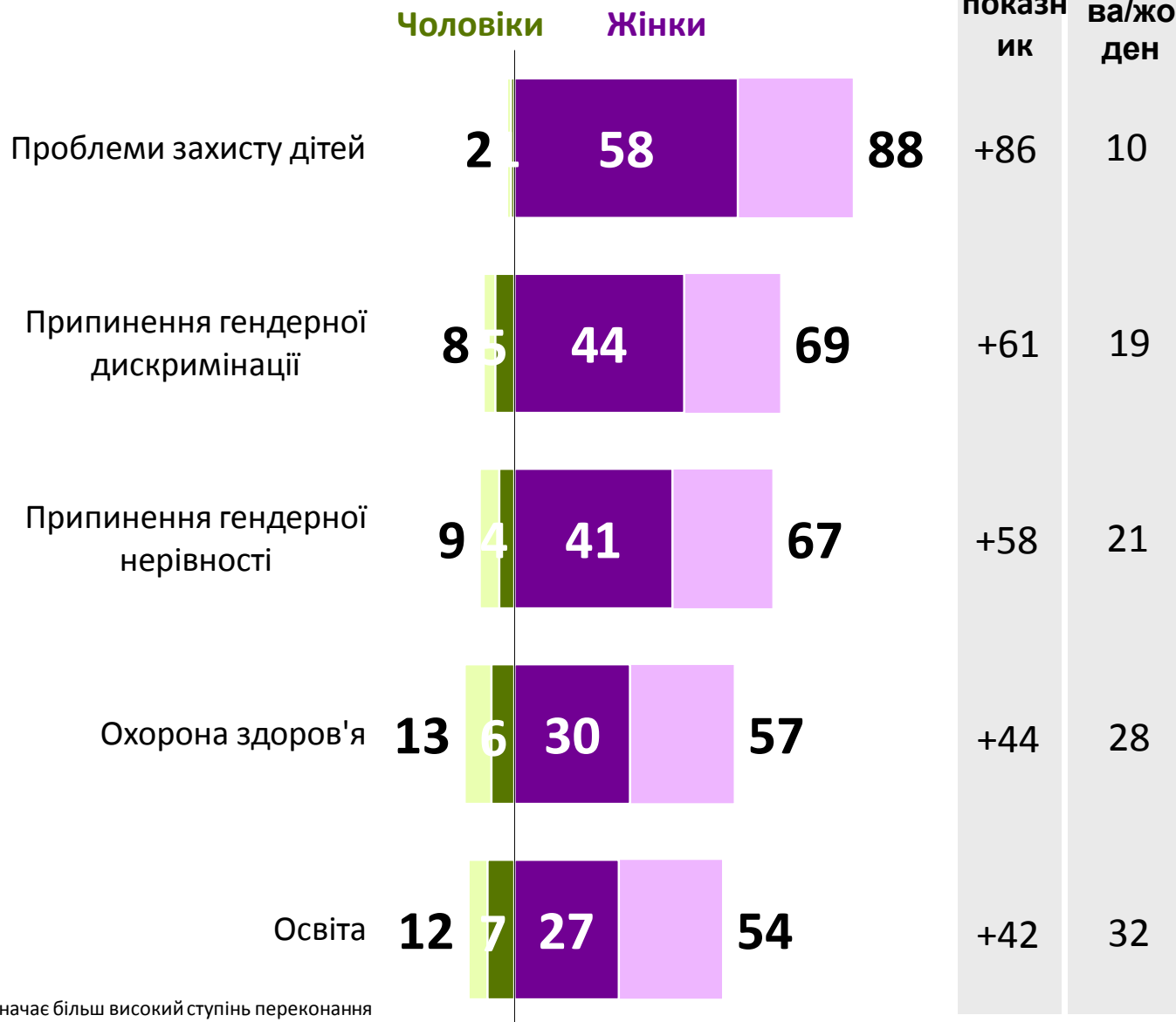
Негативне сприйняття жінок дуже незначне, але українці з легкістю приписують такі риси чоловікам. Чоловіків вважають більш корумпованими, відірваними від реальності, пов'язаними з олігархами, схильними до міжусобиць та такими, що прийшли у політику, переслідуючи власні інтереси. Регресійний аналіз засвідчує, що участь чоловіків у політиці для особистої вигоди, серед іншого, може допомогти послабити бажання виборців голосувати за кандидатів-чоловіків.

Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

Переваги у різних сферах в залежності від статі

Перевагою жінок є те, що вони більше переймаються питаннями захисту дітей, охорони здоров'я, освіти та боротьби з гендерною дискримінацією. Цей перелік, головним чином, підсилює якості, які вже приписуються жінкам. Різниця у поглядах жінок та чоловіків на питання сфер діяльності є меншою, ніж коли йдеться про притаманні риси.

* Опитана половина вибірки. Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання

Зараз я зачитаю Вам перелік проблем, які кандидати чоловічої та жіночої статі будуть намагатися вирішити, якщо будуть обрані на посаду. Скажіть, будь ласка, на вашу думку [ЧЕРГУЙТЕ], кандидат чоловічої чи жіночої статі краще впорається з цим завданням? [ЯКЩО КРАЩЕ КАНДИДАТ ЧОЛОВІЧОЇ/ЖІНОЧОЇ СТАТІ, ЗАПИТАЙТЕ:] Набагато чи трохи краще?

Переваги у різних сферах в залежності від статі

Жінки також більше переймаються питаннями пенсійного і соціального захисту, реформування політичної культури, і, меншою мірою, боротьбою зі зростанням вартості життя.

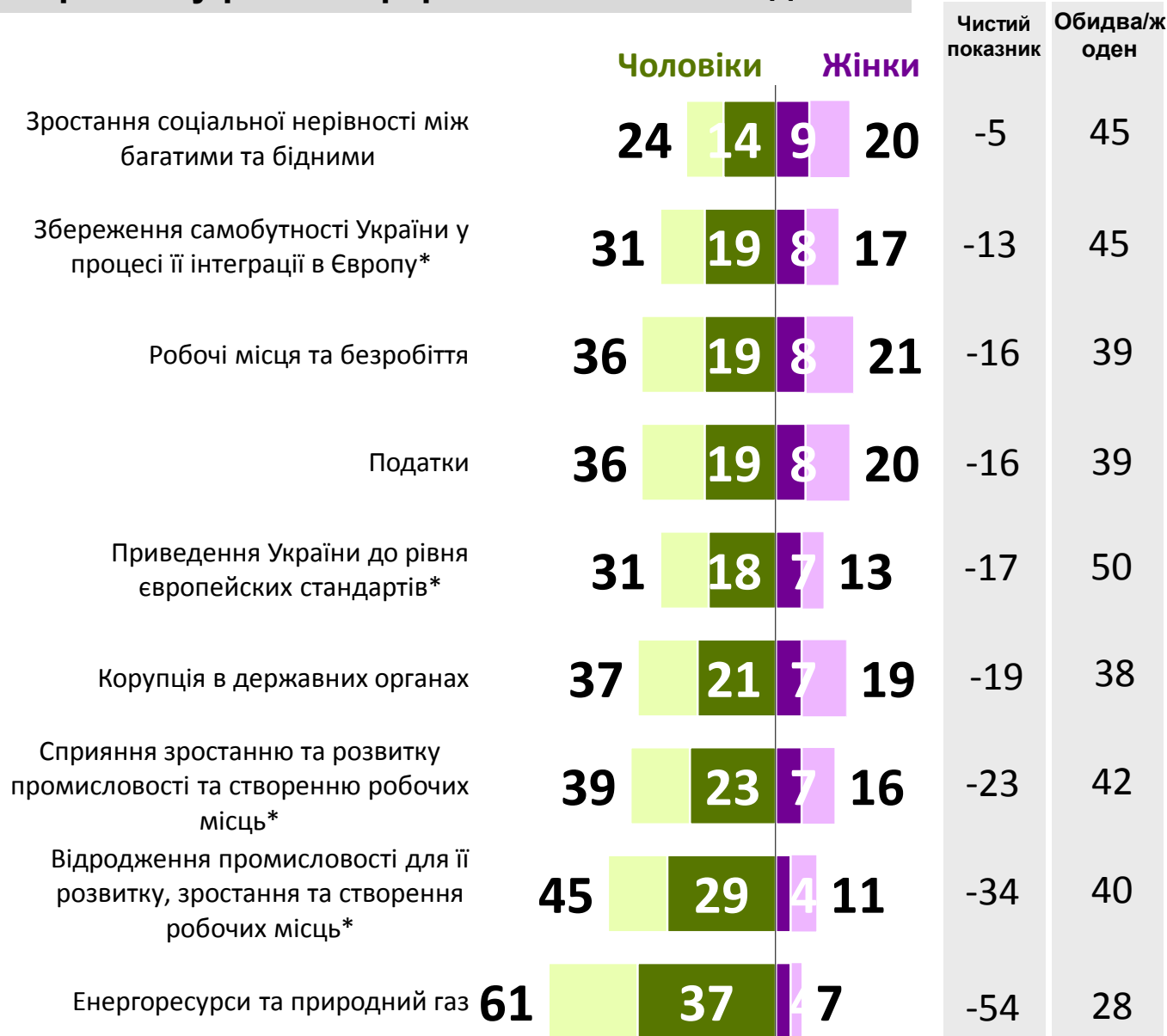

* Опитана половина вибірки. Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

Зараз я зачитаю Вам перелік проблем, які кандидати чоловічої та жіночої статі будуть намагатися вирішити, якщо будуть обрані на посаду. Скажіть, будь ласка, на вашу думку [ЧЕРГУЙТЕ], кандидат чоловічої чи жіночої статі краще впорається з цим завданням? [ЯКЩО КРАЩЕ КАНДИДАТ ЧОЛОВІЧОЇ/ЖІНОЧОЇ СТАТІ, ЗАПИТАЙТЕ:] Набагато чи трохи краще?

Переваги у різних сферах в залежності від статі

Коло питань, вирішення яких частіше асоціюють з чоловіками, є вужчим, ніж аналогічне коло для жінок, однак воно включає ключові економічні проблеми. Єдиними сферами, у яких чоловіки мають відчутну перевагу, є відродження промисловості, а також енергоресурси і природний газ. Чоловіки мають не таку абсолютну, однак дуже важливу перевагу у вирішенні питань нестачі робочих місць і безробіття, а також корупції у державних органах – двох основних проблемах, що постають перед владою в Україні..

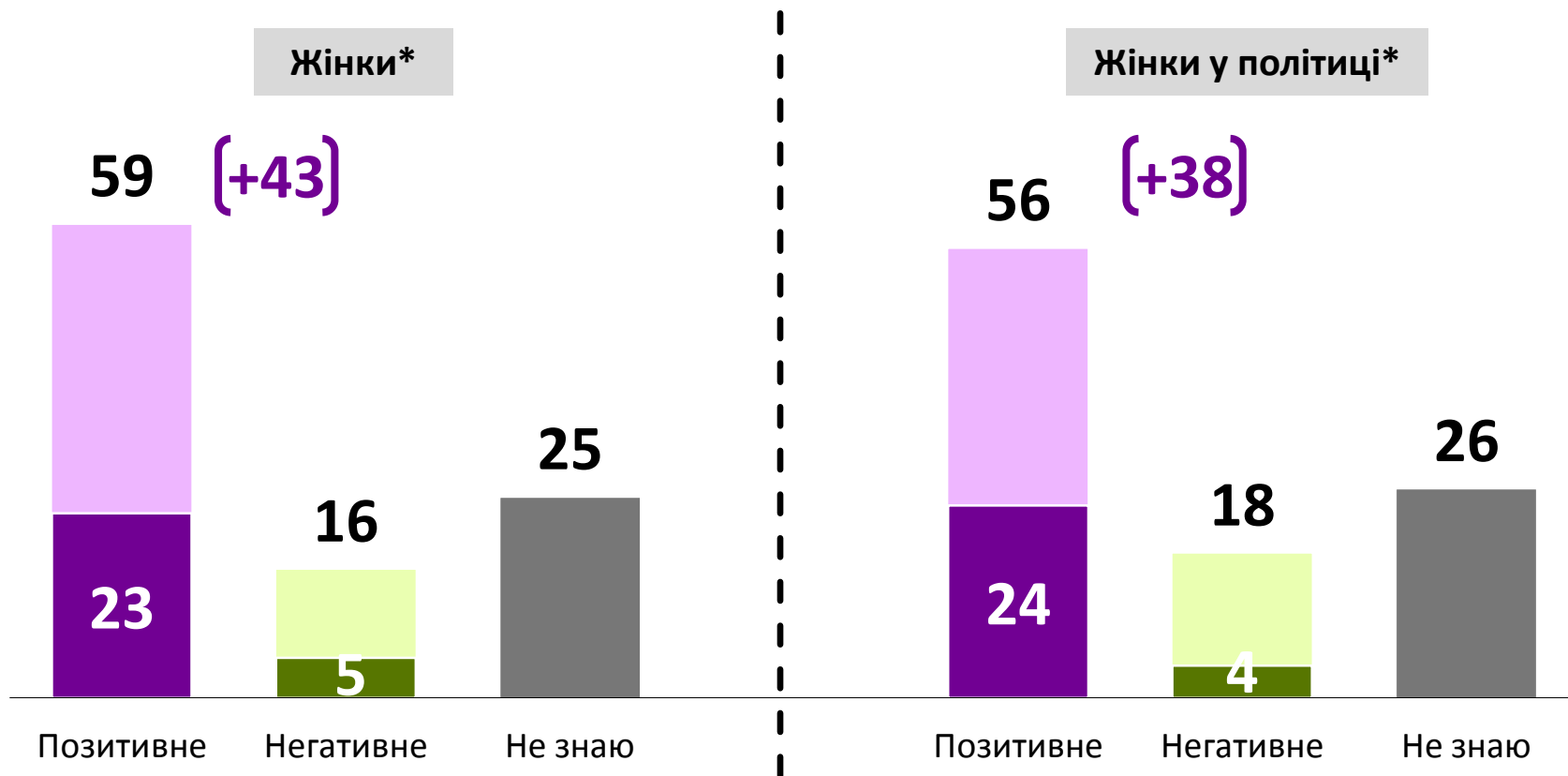

* Опитана половина вибірки. Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

Зараз я зачитаю Вам перелік проблем, які кандидати чоловічої та жіночої статі будуть намагатися вирішити, якщо будуть обрані на посаду. Скажіть, будь ласка, на вашу думку [ЧЕРГУЙТЕ], кандидат чоловічої чи жіночої статі краще впорається з цим завданням? [ЯКЩО КРАЩЕ КАНДИДАТ ЧОЛОВІЧОЇ/ЖІНОЧОЇ СТАТІ, ЗАПИТАЙТЕ:] Набагато чи трохи краще?

Громадськість оцінює зображення жінок у ЗМІ – включно з жінками у політиці – загалом позитивно. Менше п'ятої частини респондентів говорять про можливий сексизм та загалом більш негативне зображення жінок.

Зображення жінок у ЗМІ

* Опитана половина вибірки. Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання

На вашу думку, ЗМІ в Україні загалом зображують жінок [жінок у політиці] [ЧЕРГУЙТЕ] в основному позитивно або в основному негативно? [ЯКЩО ПОЗИТИВНО/НЕГАТИВНО:] Наскільки сильно/слабке це враження?

Сприйняття участі жінок у політиці

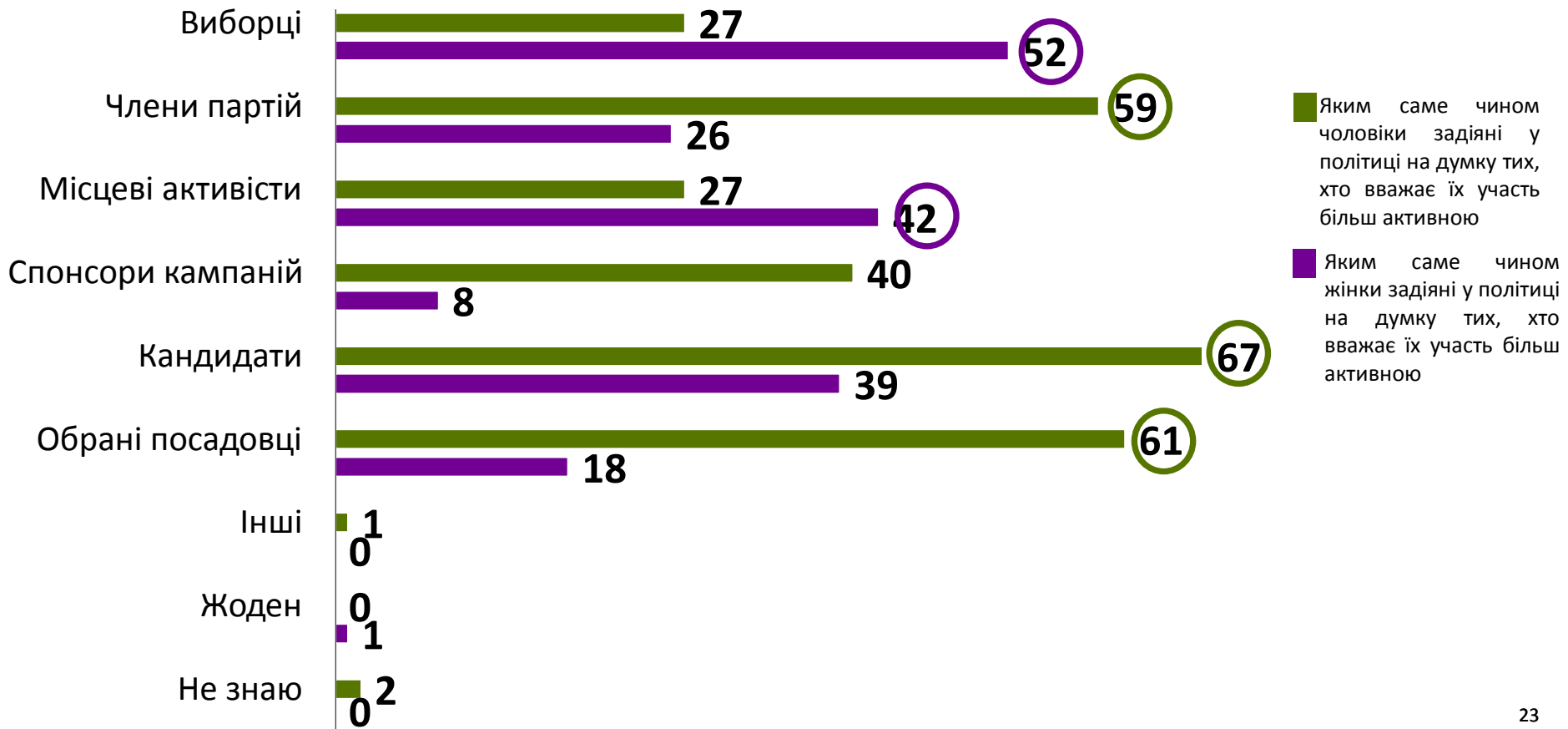
Більше трьох четвертих українців, і майже вісім жінок з десяти вважають, що чоловіки беруть більш активну участь у політичному житті.

Сприйняття участі у політичному житті

Ті, хто вважають, що чоловіки більш активно задіяні у політиці, головним чином, говорять про їх участь у ролі кандидатів, обраних посадовців та членів партії. І лише кілька респондентів вважають, що жінки більш активні, наводячи як приклад їх участь як виборців або діяльність у якості місцевих активістів

Можливі види участі чоловіків і жінок у політиці на думку тих, хто вважає участь чоловіків або жінок більш активною

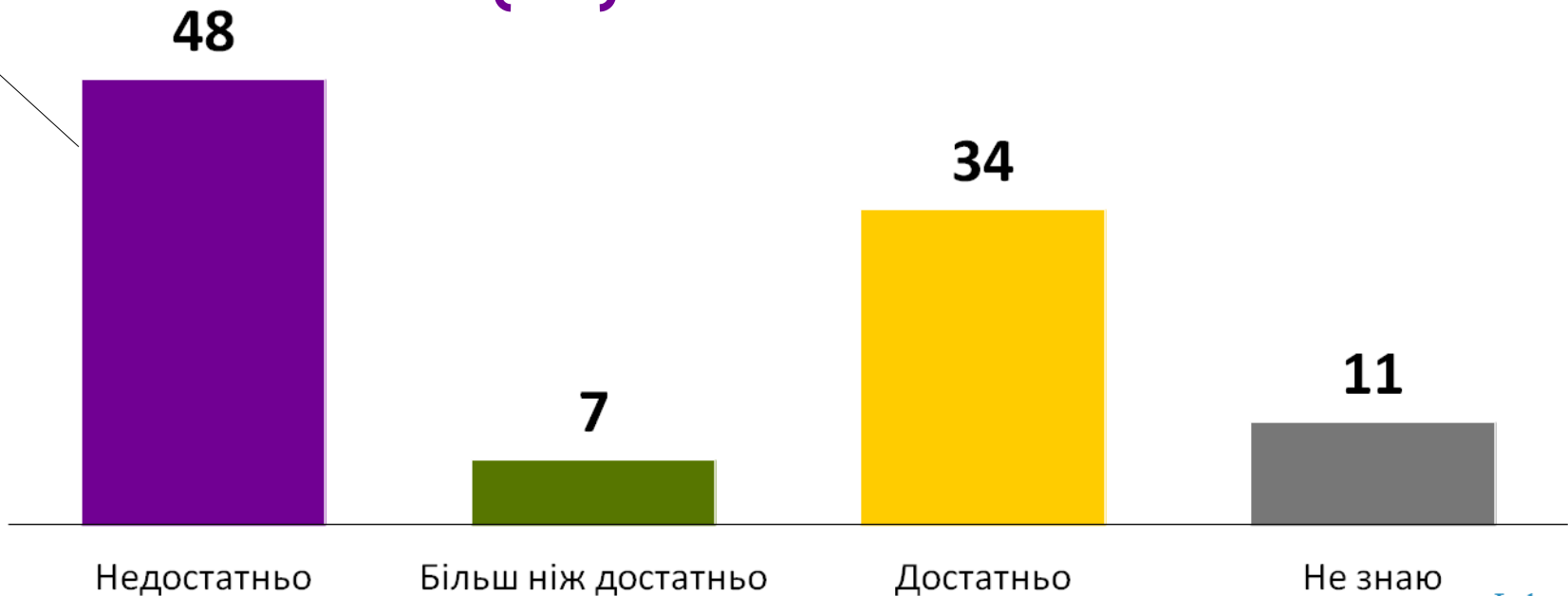
У який спосіб чоловіки (жінки) беруть більш активну участь у політичному житті – як виборці, члени партій, місцеві активісти, спонсори кампаній, кандидати або обрані посадовці? Будь ласка, позначте всі варіанти, які підходять.

Майже половина українців вважає, що кількість жінок, які обіймають виборні посади, недостатня. Якщо продемонструвати, що відрізняє жінок, і зробити наголос на тих сферах, де вони показали себе кращими менеджерами, ніж чоловіки, можна перетворити такі переконання у більш активну підтримку кандидатів-жінок.

Непропорційно Недостатньо	% недоста тньо
Росіянки	69
Жінки партії УДАР	67
Жінки, які вирішили не голосувати	65
Жінки з вищою освітою	63

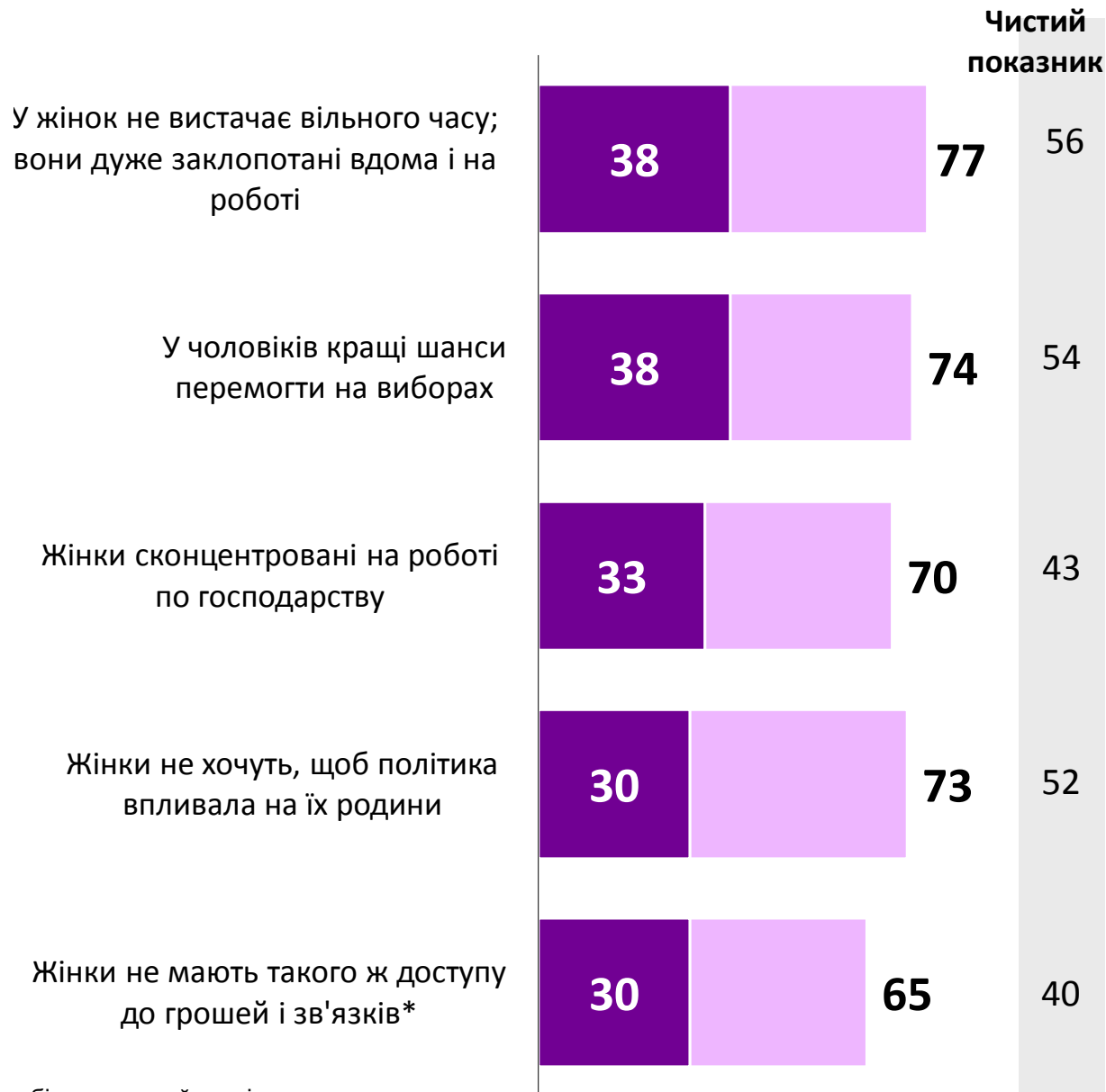
Кількість жінок на виборних посадах

(+41)

Основні причини, з яких жінки не беруть участі

Серед перешкод, які заважають жінкам брати участь у політиці, українці називають центральну роль жінки у сім'ї, ймовірну відсутність у неї вільного часу та доступу до грошей і зв'язків, а також переконання, що чоловіки просто мають кращі шанси на перемогу.

* Опитано половину вибірки. Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

Зараз я зачитаю Вам перелік причин, запропонованих респондентами у якості пояснення, чому жінки не беруть більш активної участі у політичному житті. По кожній з названих причин я прошу Вас сказати, чи Ви абсолютно погоджуєтесь, у чомусь погоджуєтесь, у чомусь не погоджуєтесь або взагалі не погоджуєтесь з таким твердженням у якості причини, чому жінки не беруть більш активної участі у політичному житті.

Другорядні причини, з яких жінки не беруть участі

Ще однією з можливих перешкод на шляху жінок до більш активної участі у політичному житті є деякі неприємні аспекти політики і відчуття, що жінки радше реалізовуватимуть зміни в інших сферах.

*Опитано половину вибірки. Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

Зараз я зачитаю Вам перелік причин, запропонованих респондентами у якості пояснення, чому жінки не беруть більш активної участі у політичному житті. По кожній з названих причин я прошу Вас сказати, чи Ви абсолютно погоджуєтесь, у чомусь погоджуєтесь, у чомусь не погоджуєтесь або взагалі не погоджуєтесь з таким твердженням у якості причини, чому жінки не беруть більш активної участі у політичному житті.

Інші причини, з яких жінки не беруть участі

Українці схильні не погоджуватись з твердженням, що партії не пускають жінок у політику, і по-різному реагують, коли повноваження та професійний досвід жінок ставлять під сумнів. Хоча відсутність жінок на перших місцях у партійних списках не викликає особливого резонансу, цей факт грає на користь кандидатів-чоловіків. Однак погляди на це питання відрізняються в залежності від статі.

Чоловіки – 46%
погоджуються

Жінки – 62%
погоджуються

Чоловіки – 40%
погоджуються

Жінки – 56%
погоджуються

Чоловіки не дають жінкам йти у політику

Жінки не беруть участі, бо влада не змінюється незалежно від того, хто бере участь

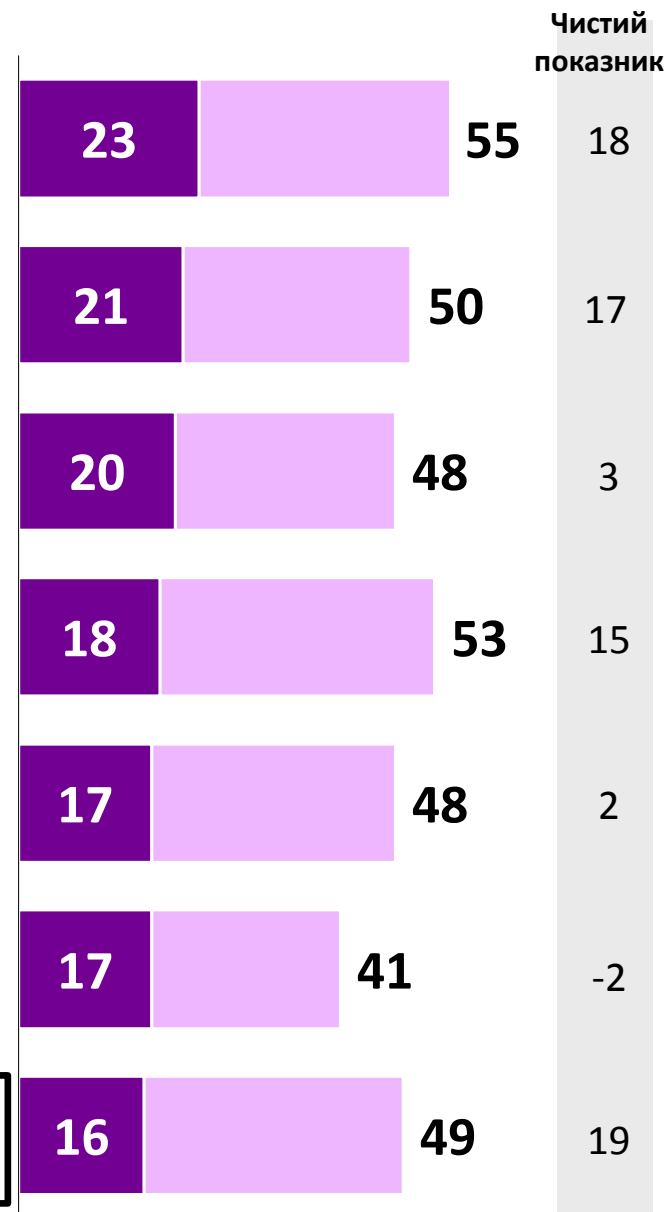
Жінки мають менше знань про політику та проблеми.

В Україні жінки - це шия, а чоловіки - голова, тому у жінок немає необхідності брати особисту участь у політичному житті.

У жінок не вистачає необхідної підготовки та досвіду

Партії перешкоджають більш активній участі жінок у політиці.

Жінки не отримують перших місць у партійних списках

Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

Зараз я зачитаю Вам перелік причин, запропонованих респондентами у якості пояснення, чому жінки не беруть більш активної участі у політичному житті. По кожній з названих причин я прошу Вас сказати, чи Ви абсолютно погоджуєтесь, у чомусь погоджуєтесь, у чомусь не погоджуєтесь або взагалі не погоджуєтесь з таким твердженням у якості причини, чому жінки не беруть більш активної участі у політичному житті.

Пропозиції збільшити кількість кандидатів-жінок

Українці підтримують заохочення партіями участі жінок і переймаються питаннями гендерної рівності. Понад вісім з десяти респондентів виступають за надання кандидатам жіночої статі рівного доступу до ресурсів і преси, а також забезпечення рівного доступу жінок та чоловіків до перших позицій у партійних списках.

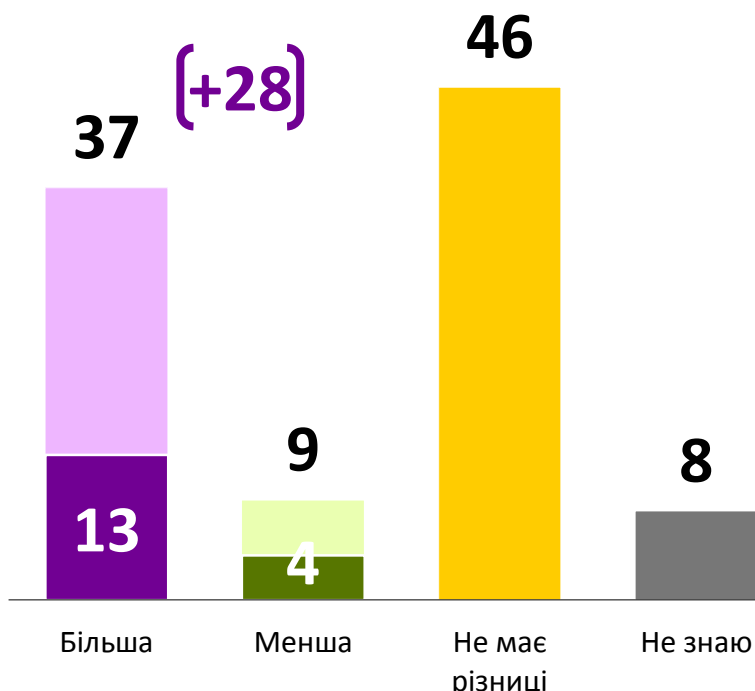
Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

А зараз дозвольте зачитати низку пропозицій, які, на думку деяких респондентів, допоможуть збільшити кількість жінок, які балотуються на виборні посади. Будь ласка, зазначте для кожної з цих пропозицій, чи Ви підтримуєте її чи виступаєте проти? [ЯКЩО ПІДТРИМУЄТЕ/ВИСТУПАЄТЕ ПРОТИ, ЗАПИТАЙТЕ] Така підтримка чи відсутність підтримки є сильною чи слабкою?

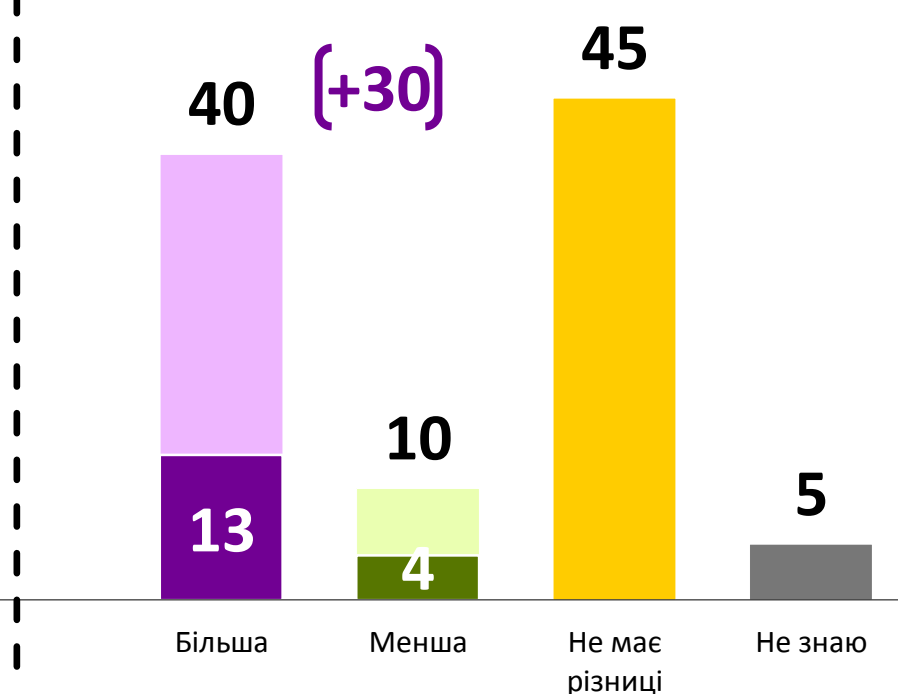
Хоча більшість респондентів стверджує, що рівень участі жінок у партії не грає ролі, у цьому вбачають проблему майже п'ятдесят відсотків виборців. Ті, хто висловив свою думку, у 4 випадках з 5 скоріше проголосували б за партію, яка хоч у якомусь форматі орієнтована на виборців та кандидатів жіночої статі.

Ймовірність голосування в залежності від участі жінок у партії

Жіноча платформа/жіноче крило*

Кваліфіковані жінки складають 1/3 кандидатів*

* Опитано половину вибірки. Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

Якби політична партія створила жіночу платформу або жіноче крило партії [щоб кваліфіковані жінки склали одну третину кандидатів такої партії], чи це б дуже чи не дуже вплинуло на Ваше рішення проголосувати за таку партію, чи це б взагалі не мало значення? [ЯКЩО БІЛЬШЕ/МЕНШЕ] Це було б набагато[більше/менше] чи трохи [більше/менше]?

Ставлення до МФО “Рівні Можливості”

Підтримка міжфракційного депутатського об'єднання «Рівні можливості» доволі широка, але найбільш помітна з боку жінок, особливо прихильниць Батьківщини, УДАРу та Партії Регіонів; жінок російського походження; жінок, які голосували на виборах до парламенту; а також жінок, які живуть на Півдні та Сході країни.

Підтримка МФО «Рівні можливості»

Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

Як вам може бути відомо, нещодавно у Верховній Раді було створене міжфракційне об'єднання «рівні можливості». До МФО увійшли 15 народних депутатів, які представляють різні фракції та політичні партії, для яких пріоритетним питанням є рівність можливостей чоловіків і жінок у наймі на роботу, освіті, доступі до медицини, а також участі у соціальному та політичному житті. Чи ви підтримуєте, чи не підтримуєте ідею створення МФО «Рівні можливості»? [ЯКЩО ПІДТРИМУЮТЬ/НЕ ПІДТРИМУЮТЬ, СПИТАЙТЕ:] Чи є підтримка потужною, чи лише певною

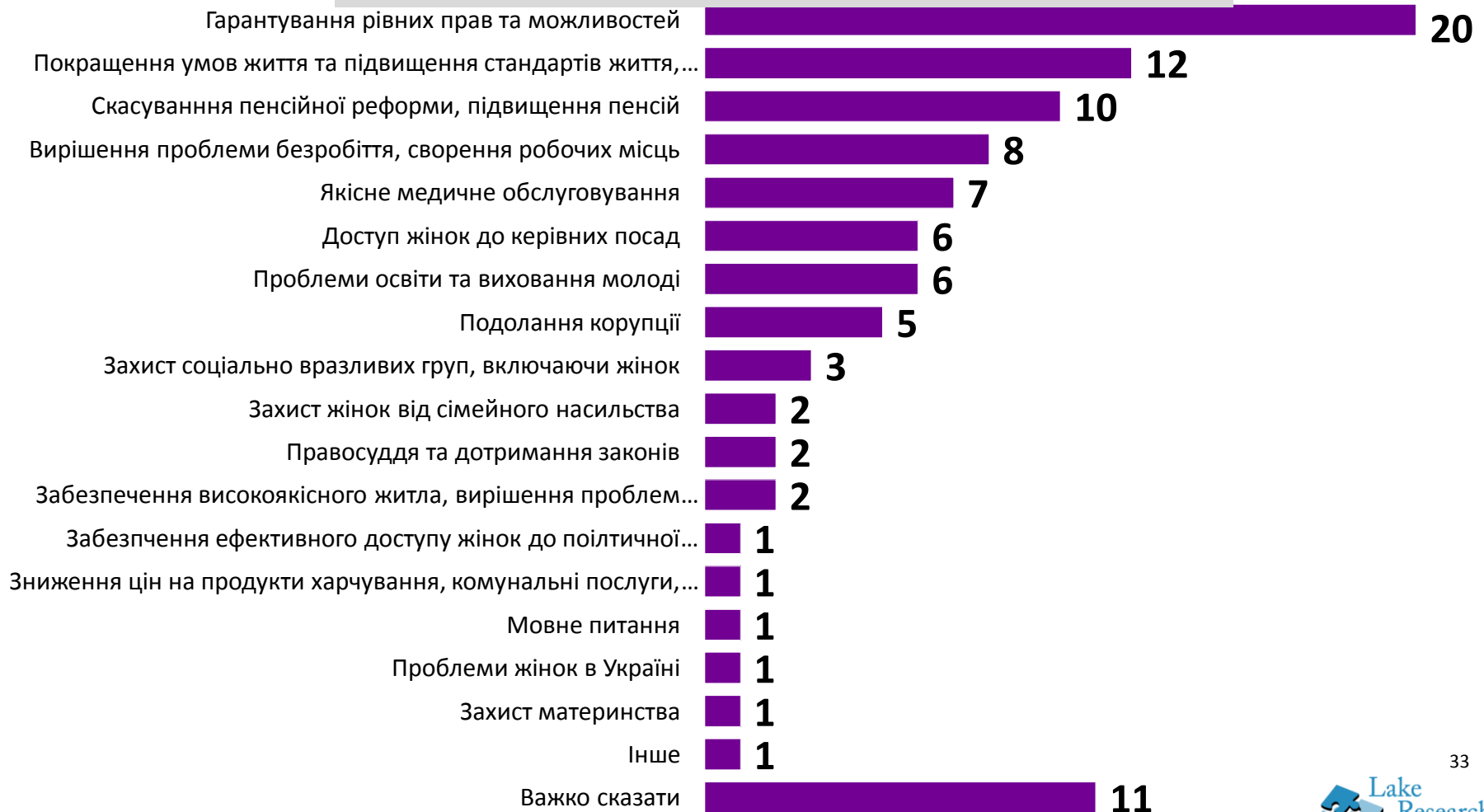
Існує значне дублювання у групах, що непропорційно підтримують МФО «Рівні можливості», а також тих, хто вважає його потрібним. Цікаво, що хоча жінки, які голосували, підтримують МФО більшою мірою, ніж представниці аналогічної групи, які не голосували, ті жінки, що вирішили не голосувати, більш переконані у його незамінності.

Непропорційно підтримують МФО «Рівні можливості»	% Дуже підтримують (% Підтримують)
Жінки російського походження	57% (94%)
Виборці, які помітили відсутність кандидата-жінки	54% (80%)
Жінки з південного регіону	48% (86%)
Російського походження 45+	46% (81%)
Російського походження	43% (80%)
Жінки з партії УДАР	40% (92%)
Жінки зі східного регіону	40% (78%)
Жінки з Партії регіонів	40% (76%)
Старші 65 років	40% (75%)
Жінки з «Батьківщини»	39% (83%)
Жінки, які голосували	39% (82%)
З південного регіону 45+	39% (77%)
Жінки	38% (80%)
Загалом	31% (71%)

Непропорційно бачать потребу у створенні МФО «Рівні можливості»	% Надзвичайно важливе (% Важливе)
Виборці, які помітили відсутність кандидата-жінки	33% (64%)
Жінки з партії УДАР	31% (52%)
Жінки зі східного регіону	30% (58%)
Жінки російського походження	29% (73%)
Жінки з «Батьківщини»	28% (53%)
Російського походження 45+	26% (61%)
Жінки, які вирішили не голосувати	26% (52%)
Жінки з південного регіону	25% (63%)
Пов'язані з «Батьківщиною»	25% (52%)
Одружені жінки	25% (51%)
Жінки	24% (51%)
З південного регіону 45+	23% (54%)
Старші 65 років	23% (50%)
Загалом	18% (42%)

На прохання визначити порядок денний МФО «Рівні можливості» громадськість визначає напрямок, виходячи з назви об'єднання, - гарантування рівних прав і можливостей жінок і чоловіків. Пріоритетними для МФО є проблеми, які більше хвилюють жінок, ніж чоловіків, адже першими у списку йдуть проблеми мікроекономіки.

Найбільш пріоритетні питання для МФО «Рівні можливості»

Пріоритетні питання для МФО

Громадськість переважно підтримує порядок денний МФО. Крім гарантування рівних прав та можливостей, одними з пріоритетних є також питання захисту та безпеки. Зокрема, виборці підтримують вирішення наступних питань – пенсійне забезпечення та державна підтримка одиноких батьків, гарантування рівної оплати праці, подолання сімейного насильства та дискримінації жінок. Забезпечення державної підтримки одиноких батьків – є питанням, яке здатне покращити ставлення до жінок на виборних посадах.

*Опитано ½ вибірки. Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

Тут наведені деякі питання, на яких може зосередитися МФО «Рівні можливості». Щодо кожного зазначте, будь ласка, ваше ставлення до зосередження МФО «Рівні можливості» на цій проблемі. [ЯКЩО ПІДТРИМУЮТЬ/НЕ ПІДТРИМУЮТЬ, СПИТАЙТЕ:] Чи є таке ставлення потужним чи лише певною мірою?

Другорядні питання для порядку денного МФО

Менша підтримка висловлювалася по відношенню до прийняття квот для забезпечення представництва жінок та забезпечення рівних можливостей в цілому, але щодо деяких з цих питань помітні значні відмінності у поглядах між жінками і чоловіками. Подолання дискримінації жінок також сприятиме усвідомленню, що важливо, аби більше жінок обіймало виборні посади. Заохочення партій до встановлення квот не лише посідає останнє місце у низці питань порядку денного МФО, а перешкоджатиме більш позитивному ставленню до жінок на виборних посадах.

* Опитано ½ вибірки. Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

35

Тут наведені деякі питання, на яких може зосередитися МФО «Рівні можливості». Щодо кожного зазначте, будь ласка, ваше ставлення до зосередження МФО «Рівні можливості» на цій проблемі. [ЯКЩО ПІДТРИМУЮТЬ/НЕ ПІДТРИМУЮТЬ, СПИТАЙТЕ:] Чи є таке ставлення потужним

Багато питань, щодо яких жінки і чоловіки демонструють найбільші відмінності з точки зору ступеня підтримки, стосуються підвищення статусу жінок. Переважна більшість жінок висловлює потужну підтримку цих питань, у той час як у більшості випадків інтенсивність підтримки з боку чоловіків не досягає 50%.

Найбільші відмінності в ступені підтримки пріоритетних питань порядку денного МФО «Рівні можливості» за статтю

Питання	% Потужна підтримка загалом	% Потужна підтримка з боку жінок	% Потужна підтримка з боку чоловіків	Різниця
Подолання нерівного ставлення до жінок*	61	74	45	29
Просування рівних можливостей для жінок у політиці та суспільстві*	53	63	41	22
Покращення становища жінок в Україні	59	68	48	20
Посилення законів проти домашнього насильства	61	69	51	18
Заохочення законодавців до прийняття квот у виборчому законодавстві*	44	52	34	18
Рівна оплата рівної праці	66	74	57	17
Забезпечення пенсій та охорона здоров'я *	70	77	62	15
Забезпечення рівного доступу до прав та ресурсів, незалежно від того, чи народилася людина чоловіком чи жінкою	53	59	45	14

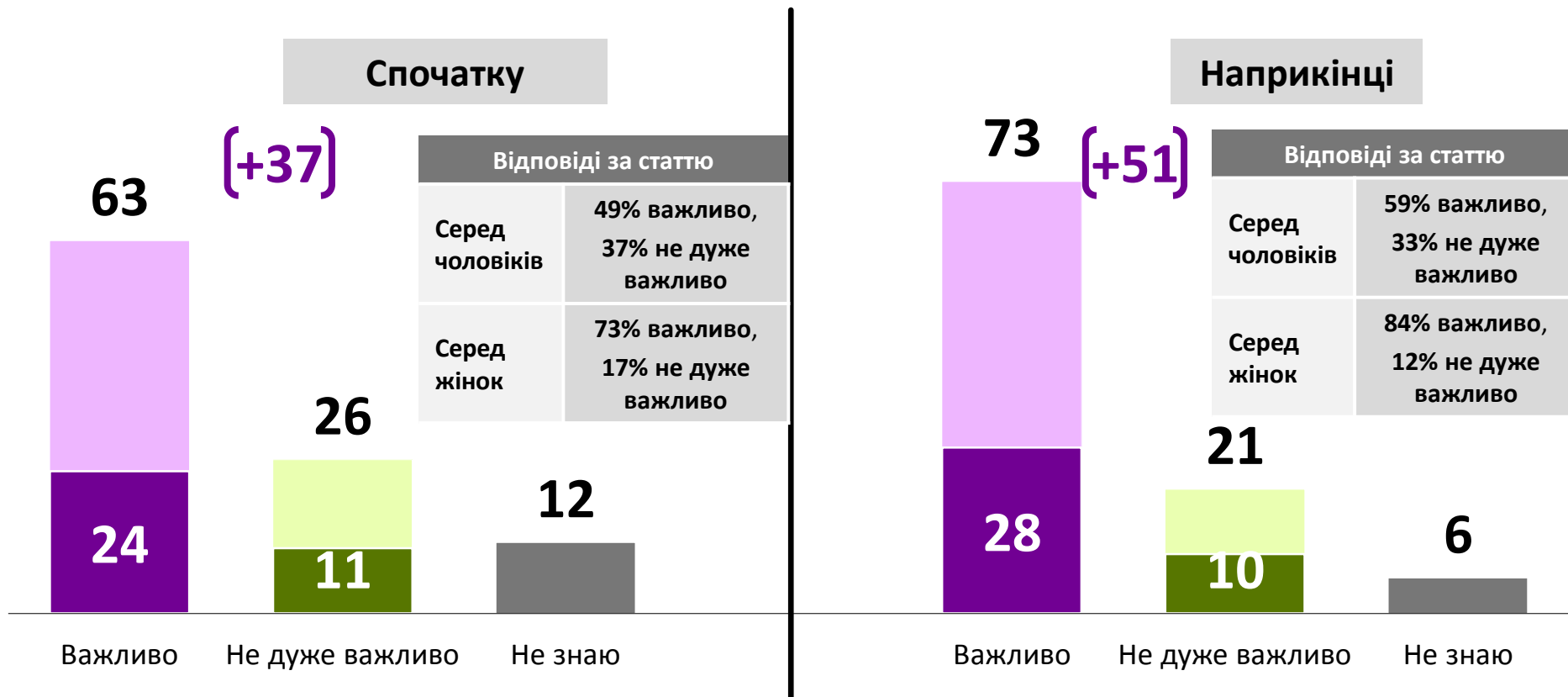
* Опитано ½ вибірки.

Як впливати на сприйняття громадськості

В ході проведення опитування респонденти все більше визнавали важливість політичної участі жінок. Однак незмінною залишилась неготовність самих респондентів брати участь у політичному житті. Заяви про таке небажання, імовірно, слугують для українців віддушиною, завдяки якій вони можуть виплеснути своє незадоволення, розчарування і невпевненість у політичній системі.

Меседжі та надання інформації з теми гендерної нерівності допомогли респондентам усвідомити важливість підтримки компетентних кандидатів-жінок, і ближче до завершення дослідження кількість респондентів, які вважають, що таких жінок необхідно підтримувати, збільшилася.

Чи важливо підтримувати компетентних кандидатів-жінок, які балотуються, тому що вони є жінками *

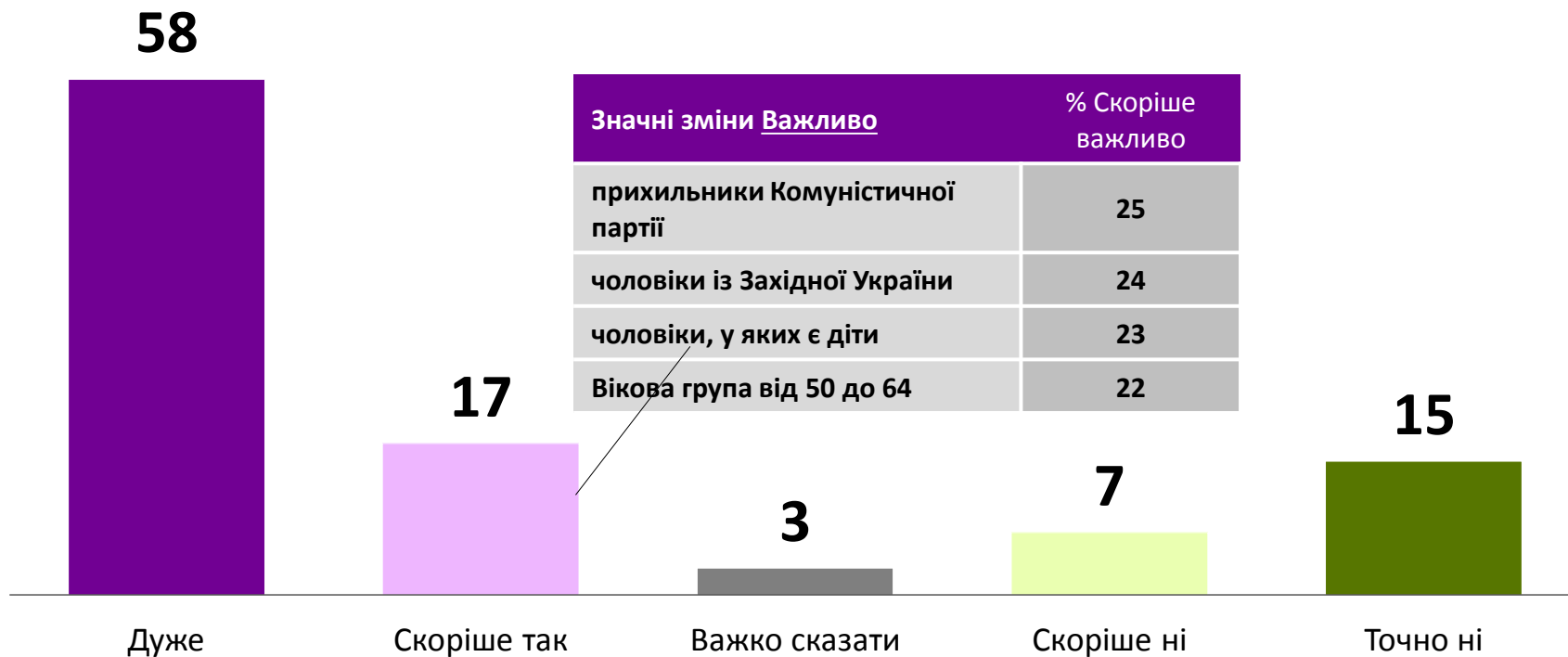

*Запитання поставили половині респондентів з вибірки. Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

Іноді в ході такого дослідження респонденти змінюють свою точку зору. Наскільки важливо особисто для Вас, аби більше жінок обіймало виборні посади? Дуже важливо, в певній мірі важливо, не дуже важливо або зовсім не важливо?

Значно більшу підтримку компетентним кандидатам-жінкам, тому що вони є жінками, висловили прихильники Комуністичної партії, чоловіки із Західної України, чоловіки, у яких є діти, та респонденти вікової категорії від 50 до 64 років.

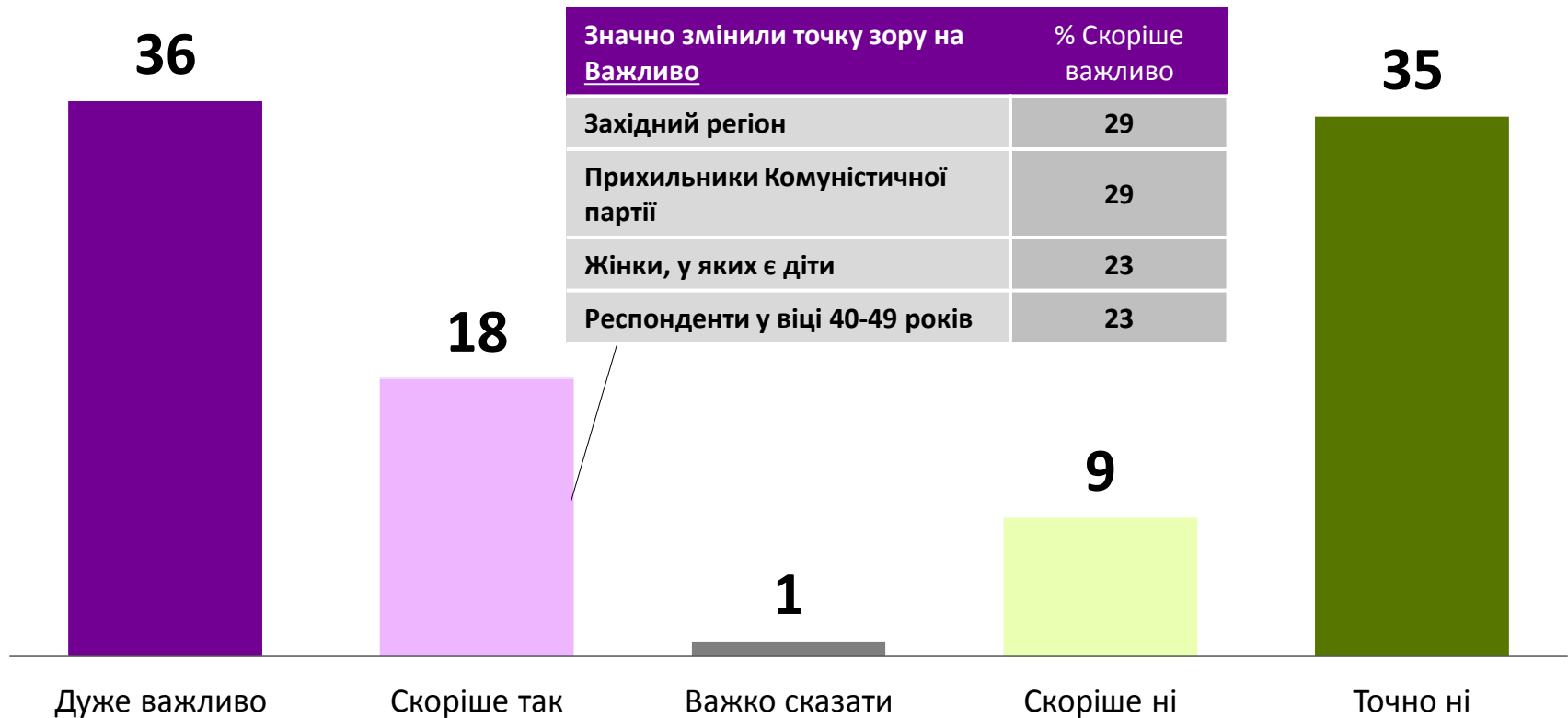
**Зміни у поглядах наприкінці дослідження:
Чи важливо підтримувати компетентних кандидатів-жінок**

Групи респондентів, які в значно більшій мірі, ніж інші групи, почали вважати в ході проведення опитування, що для них особисто важливо, аби більше жінок обіймало виборні посади – це респонденти із західних областей України, прихильники Комуністичної партії, жінки, які мають дітей та респонденти у віці

Зміни у ставленні:

Чи важливо для Вас особисто, аби більше жінок обіймало виборні посади

Як здійснювати вплив на громадську думку

- **Висновок: На сприйняття громадськості можна впливати**
В ході проведення опитування завдяки повідомленням та наданню інформації з теми гендерної нерівності збільшилася кількість респондентів, які вважають, що важливо підтримувати кваліфікованих жінок-кандидаток.
- Важче виявилось для респондентів усвідомити, що для них особисто існують переваги, якщо більше жінок обійматимуть виборні посади, хоча певного поступу в цьому напрямку вдалося досягти – на початку дослідження респонденти не висловлювали особистої зацікавленості у тому, аби більше жінок обіймали виборні посади, однак ближче до завершення дослідження кількість респондентів, які почали так вважати, збільшилася на 12 пунктів, а кількість респондентів, які вважають, що має бути більше жінок-політиків, збільшилася на 6 пунктів.
- **Висновок: Деякі групи респондентів більш схильні змінювати свою точку зору**
Групи респондентів, які змінили свою точку зору в ході проведення опитування - це переважно жінки, особливо ті, у кого є малі діти; жінки, які голосували на виборах, а також жінки із західних і центральних областей України; пенсіонери; прихильники Батьківщини (особливо жінки і респонденти старшого віку); респонденти російського походження (особливо жінки); респонденти старшого віку та жінки із вищою освітою.

- **Висновок: Менш політично активні респонденти схильні змінювати свою точку зору щодо відмінностей між жінками та чоловіками в політиці**

Чітке усвідомлення відмінностей між чоловіками та жінками, що обіймають виборні посади, було характерне для респондентів як на початку, так і в ході проведення дослідження. **Респонденти, які не демонстрували такого усвідомлення на початку дослідження, але в ході проведення опитування почали набагато краще усвідомлювати відмінності між чоловіками та жінками, що обіймають виборні посади – це ті респонденти, які заявили, що не змогли проголосувати на парламентських виборах (особливо молоді виборці), випускники університетів та прихильники Комуністичної партії**

- **Висновок: В деяких цільових аудиторіях заохочення жінок до політичної участі може допомогти їм зацікавитися цим питанням**

Хоча небажання респондентів брати участь у політичному житті залишилося майже незмінним, деякі жінки заявили, що під час проведення опитування почали більше цікавитися цим питанням. **До цієї категорії респондентів належать жінки із Південного регіону; жінки російського походження; жінки, які вирішили не голосувати на парламентських виборах 2012 р.; жінки, які є прихильницями Комуністичної партії; жінки, які мають малих дітей. Всі вони почали цікавитися можливістю брати участь в політичному житті.**

- **Висновок: Найбільш ефективні повідомлення базуються на порівнянні таких понять, як рівність, справедливість, “невідірваність” від реальності, піклування про потреби пересічних українців,** тобто підкресленні тих переваг, які є у жінок – якостей, що вигідно відрізняють їх від чоловіків, і проблем, які для жінок є пріоритетними. Такі повідомлення зазвичай знаходять більший відгук у жінок, ніж у чоловіків.
- **Висновок: Повідомлення, в яких аргументація будується навколо ідеї запровадження змін, проведення реформи, існування корупції, не працюють,** зокрема, ось чому: хоча українці вважають, що жінки є менш корумповані, вони переконані, що саме чоловіки здатні провадити справжні реформи, адже їхній успіх залежить від сили і стійкості – рис, які асоціюються з чоловіками.
 - **Наша цільова аудиторія – респонденти, які особисто зацікавлені в тому, аби більше жінок обіймали виборні посади. У цих респондентів відгук знаходять повідомлення, які добре працюють для виключно всіх учасників дослідження, особливо повідомлення, яке ґрунтується на тому, що народні обранці відірвані від реального життя.**

- **Висновок: Задля посилення потенціалу повідомлення необхідно говорити про силу, лідерство та ефективність.** Допоможе також наведення прикладів, які демонструють досягнення жінками успіху, їх силу, а також прикладів, коли жінки досягають більшого успіху, об'єднуючись.
- **Висновок: Найбільш переконливими є повідомлення, які апелюють до сильних сторін жінки – її розуміння і уваги до мікроекономічних проблем, що дозволить їй ефективно реагувати на нові виклики економіки,** зокрема зростаюче розшарування суспільства на дуже заможних та всіх інших, а також наголошення на тому, що теперішня влада не бажає вирішувати цю проблему.
- Звичайно є певні обмеження такого підходу – позиціонування більшої кількості жінок в політиці як панацеї є менш переконливим, як і повідомлення, що ґрунтуються на ідеї, що гендерна рівність матиме наслідком зменшення корупції в уряді.

Повідомлення і позиціонування

Текст повідомлення

Відірвані від реальності

Влада відірвана від народу, ігнорує повсякденні проблеми життя людей. Жінки-кандидатки, які знають, скільки коштують молоко та хліб, матері, які знають, що означає хвилюватися про те, як їхня дитина навчається у школі, та дочки, які намагаються турбуватися про старіючих батьків, яким зменшили обсяги надання медичної допомоги та пенсії, є найкращими представниками наших цінностей та проблем, які задовольнятимуть наші пріоритети.

Голоси жінок

Голоси жінок занадто важливі, а їхня кількість занадто велика, щоб вони не були представленими у владі. Нам потрібні голоси жінок – матерів, бабусь, та дочок – у політиці, які будуть захищати майбутні покоління, інвестуючи у школи, охорону здоров'я, догляд за дітьми. Влада не змогла вирішити наші проблеми, але, приходячи у політику, жінки зможуть покращити своє життя, життя своїх дітей та сімей, а також всієї України.

Економічна рівність

Враховуючи, що багатство країни концентрується в руках невеликої групи людей, нам потрібно більше людей у владі, не відірваних від життя пересічних українців. Корупція охопила нашу владу та наші робочі місця, і ми не бачимо реальних результатів. Нам потрібні жінки на політичних посадах, щоб вирішити такі актуальні питання, як охорона здоров'я, пенсії, зростання вартості життя, а також основна економічна та соціальна справедливість.

Гендерна рівність

Жінки мали можливість здійснити прорив в інших сферах життя та у різних професіях. Політичне життя не має бути винятком. Гендерна рівність означає рівність можливостей, прав, переваг, обов'язків, безпеки та доступу до контролю за ресурсами. Рівність не означає, що жінки та чоловіки стають однаковими, але їхній доступ до перерахованого не залежить від того, чоловіком чи жінкою вони народилися.

Нове бачення

Ми часто чуємо, що жінки – це шия, а чоловіки - голова. Але жінкам бракує реальних повноважень у більшості аспектів повсякденного життя. Це особливо проблематично для молодого покоління жінок та дівчат. Нам потрібно більше жінок у владі разом з чоловіками, щоб контролювати їхній вплив, щоб формувати та удосконалювати наше суспільство, щоб вирішувалися всі проблеми жінок і щоб реалізувався жіночий потенціал.

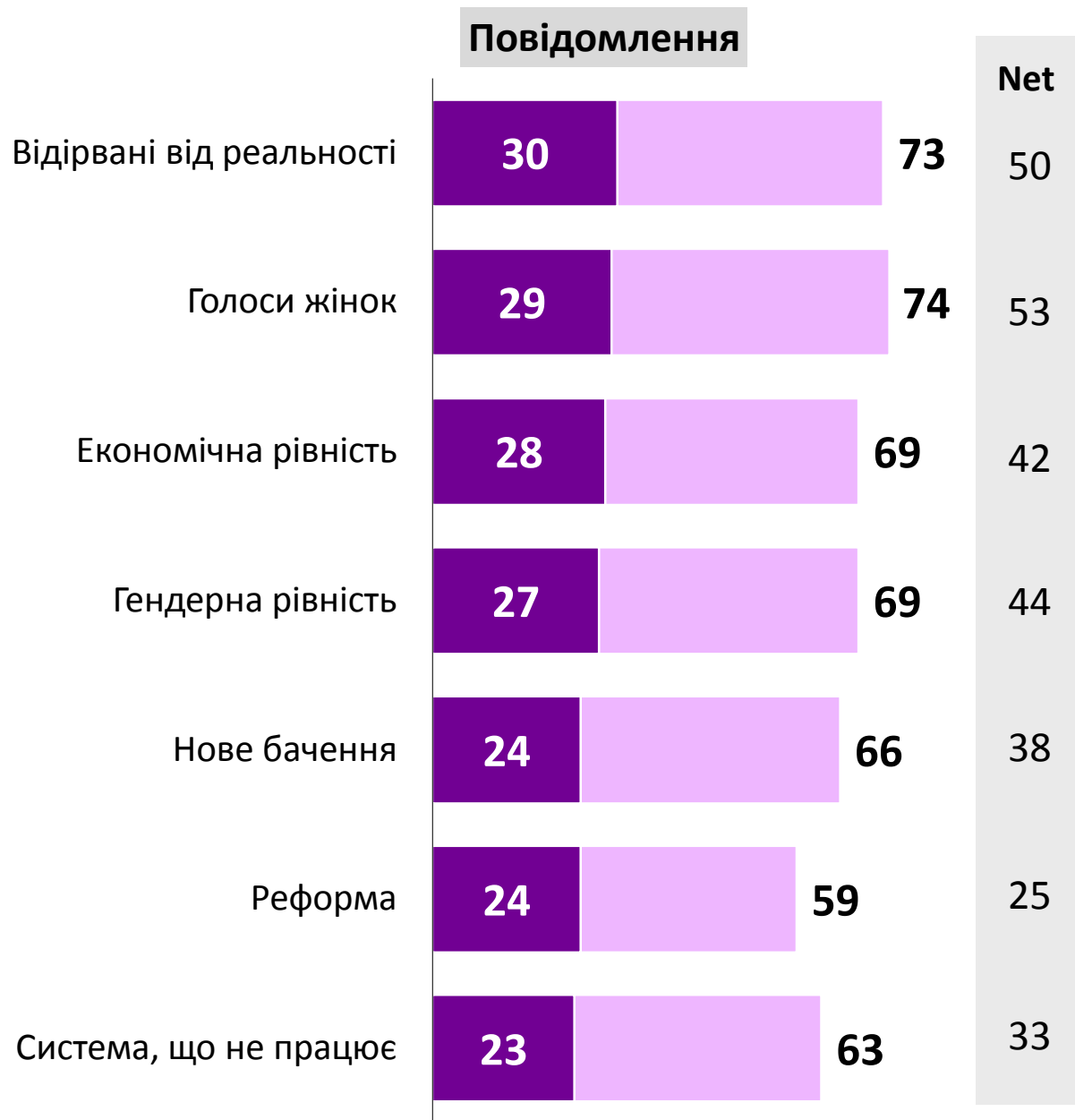
Реформа

Нам потрібна влада, що об'єднується задля досягнення результатів для людей. Корупція у бізнесі та політиці шкодить звичайним українцям. Але щоб змінити політичну культуру, нам треба змінити тих, кого ми посилаємо для представлення нас та наших інтересів. Нам потрібні люди, які не отримують вигоду від зв'язків із корупцією, наприклад, жінки, які прийдуть до влади та покладуть край цій практиці, запровадивши давно назрілі політичні реформи у якості першого кроку у забезпеченні перетворень.

Система, що не працює

Політики занадто часто приходять до влади для просування власних інтересів. У результаті цього дуже небагато робиться для звичайних громадян. Ми стоїмо перед економічними проблемами, що впливають на майбутнє наших сімей та наших дітей. Нам потрібні жінки,⁴⁶ за яких ми будемо голосувати та які здійснять перетворення, потрібні нам та нашим рідинам. Жінки-лідери принесуть ідеї та рішення, а також спроможність працювати з іншими, для того, щоб справа була зроблена, щоб голоси людей були почуті.

Повідомлення (меседжі) добре працюють, однак ми хотіли би підсилити їх інтенсивність. Найкраще знаходять відгук повідомлення, які наголошують на тому, що народні обранці відірвані від реального життя, не звертають уваги на потреби пересічних громадян, що в уряді має бути більше жінок, що важливими є економічна і гендерна рівність. Месиджі, які наголошують на необхідності проведення політреформи, не мають такої інтенсивності і не апелюють до потреб виборців, а лише підкреслюють песимістичні настрої українців стосовно системних змін.

Темніший колір позначає інтенсивність.

Зараз я зачитаю вам декілька аргументів, які навели респонденти щодо того, чому важливо, аби більше жінок брало участь у громадському і політичному житті. Будь ласка, скажіть, чи є для вас кожний аргумент ДУЖЕ переконливим, ЧАСТКОВО переконливим, НЕ ДУЖЕ переконливим, ЗОВСІМ НЕ переконливим. Якщо Ви не впевнені щодо вашої реакції на певний аргумент, просто скажіть про це.

Жінки більш широко та активно підтримують повідомлення, спрямовані на підвищення рівня їхнього залучення до громадського та політичного життя.

Найбільш переконливі аргументи стосуються важливості голосів жінок у владі для захисту сімей та майбутніх поколінь, при цьому на перший план виходять такі питання, як освіта, охорона здоров'я, догляд за дітьми, пенсії, зростання вартості життя, економічна та соціальна справедливість.

Реакція жінок на повідомлення

Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

Зараз я зачитаю вам декілька аргументів, які навели респонденти щодо того, чому важливо, аби більше жінок брало участь у громадському і політичному житті. Будь ласка, скажіть, чи є для вас кожний аргумент ДУЖЕ переконливим, ЧАСТКОВО переконливим, НЕ ДУЖЕ переконливим, ЗОВСІМ НЕ переконливим. Якщо Ви не впевнені щодо вашої реакції на певний аргумент, просто скажіть про це.

Повідомлення, спрямовані на заохочення ширшого залучення жінок до громадського та політичного життя, чоловіки сприймають як менш переконливі. **Найбільш переконлива аргументація має ґрунтуватися на традиційно сильних сторонах жінок як менеджерів домогосподарства з метою донесення ідеї, що країні потрібні лідери, які тісно пов'язані з життям пересічних українців.**

Реакція чоловіків на повідомлення

Темніший колір позначає більш високий ступінь переконання.

Зараз я зачитаю вам декілька аргументів, які навели респонденти щодо того, чому важливо, аби більше жінок брало участь у громадському і політичному житті. Будь ласка, скажіть, чи є для вас кожний аргумент **ДУЖЕ** переконливим, **ЧАСТКОВО** переконливим, **НЕ ДУЖЕ** переконливим, **ЗОВСІМ НЕ** переконливим. Якщо Ви не впевнені щодо вашої реакції на певний аргумент, просто скажіть про це.

Трикутник повідомлення

Обіграти визнані сильні сторони жінок

- Сильні сторони у вирішенні проблем:
 - освіта
 - охорона здоров'я
 - догляд за дітьми
 - рівні права (та економічна рівність для всіх українців)
- Особисті сильні сторони:
 - чесність
 - неупередженість
 - справедливість
 - теплота та співчуття

Посилення
особистої схильності
обирати жінок,
які балотуються

Побудувати позитивний портрет у тих аспектах, в яких жінки відстають від чоловіків та в яких виборці вимагають дії

- Наголошення на перевагах жінок – чесності, неупередженості та справедливості – може слугувати вихідною точкою для вирішення економічних питань (перевірений економічний план також допоможе посилити довіру до жінок)...
 - Створення робочих місць
 - Промисловість
 - Майнова нерівність
 - Подолання корупції
- ...та створення іміджу твердості, лідерства та спроможності долати кризи та наводити лад.

Зобразити контраст з існуючою ситуацією, посилаючись на слабкі місця, які українці приписують чоловікам, та визначити потреби у змінах на умовах, сприятливих для жінок

- Занадто багато тих, хто знаходиться при владі, втратили зв'язок з народом, занадто прив'язані до олігархів та прийшли у політику, щоб слугувати собі. Ця корупція охопила нашу владу та наші робочі місця. Прийшов час для змін.
- Враховуючи, що багатство країни сконцентроване в руках невеликої групи людей, нам потрібні лідери з потужним почуттям справедливості та неупередженості, які не відірвані від життя та боротьби пересічних українців.
- Жінки-кандидати знають, скільки коштує хліб та молоко; їм також відомо, яку ціну сплачують сім'ї, діти та вся країна, коли пріоритетом для влади є інтереси кількох обраних, які ставляться понад робочі місця та благополуччя для всіх.
- Займаючись політикою, жінки можуть покращити життя своїх дітей та сімей, а також всіх українців.

Практичні рішення: Як використовувати цю інформацію

Практичне рішення

Як подолати перешкоди для участі жінок

- Жінки вважають чоловіків більш активними, тому що це насправді так – кандидатів-жінок під час останніх виборів було лише 16%. Політичні партії мають активніше залучати жінок для того, щоб ситуація змінилася.
- Визнати, що покращення економічної ситуації та збалансований розподіл обов'язків вдома є тими факторами, які дозволяють підвищити здатність жінок брати участь у політичному житті.
- Реформи, спрямовані на заохочення участі жінок, є доволі популярними. Насамперед реформи, що роблять наголос на темі рівного доступу до ресурсів, які мають підтримку як чоловіків, так і жінок.
 - **Якщо представити це так, щоб знайти відгук як у жінок, так і в чоловіків, ефект буде більшим, ніж якщо це буде позиціонуватися просто як реформа для жінок.** Громадськість скептично ставиться до того, який вплив політичні реформи можуть мати на життя окремої людини. Тому вона скоріше підтримає ідею того, що реформи можуть мати позитивний вплив на країну

Практичне рішення

Як продемонструвати важливість жінок для політичного життя України

- Прогрес у цьому напрямку вимагає змін у позиціонуванні - необхідно демонструвати сильні сторони жінок на прикладах проблем, що турбують виборців найбільше.
- Участь жінок також означає зміну політичної культури та поведінки у Парламенті, яка наразі не подобається ані чоловікам, ані жінкам.
- На регіональному рівні особливий наголос на центральних та південних регіонах може забезпечити підтримку тих, хто заявляє про бажання бути більш політично активними.
- Коли мова йде про жінок, необхідно розробити спеціальну стратегію для подолання апатії серед жінок старшого віку, менш освічених жінок, жінок з малими дітьми та неодружених виборців.

Практичне рішення

Як змінити сприйняття цінності жінок у якості кандидаток та обраних посадовців

- Успішне позиціонування кандидатів жіночої статі для обрання на виборні посади включає відвоювання позицій у лідерських якість, силі та здатності наводити лад, де чоловіки наразі мають велику перевагу, при цьому варто одночасно підкреслювати важливість якостей та сфер діяльності, у яких перевагу мають жінки.
- Підкреслення того, що відрізняє жінок, і наголос на тих сферах, в яких жінки вважаються кращими менеджерами, ніж чоловіки, може сприяти підвищенню підтримки кандидатів жіночої статі.
- Чоловіків вважають більш корумпованими, відірваними від реальності, пов'язаними з олігархами, схильними до міжусобиць та такими, що прийшли у політику, переслідуючи власні інтереси. Регресійний аналіз засвідчує, що сприйняття чоловіків через призму їх приходу у політику з міркувань особистої вигоди може допомогти послабити бажання виборців бачити останніх при владі.
- Додаткові дані, які демонструють унікальну та цінну роль жінок, допоможуть змінити сприйняття.

Практичне рішення

Зміна сприйняття жінок у ЗМІ

- Незважаючи на сприйняття громадськістю, гендерні аналітики стверджують, що порівняння висвітлення у ЗМІ в Україні з міжнародними стандартами вказує на високий рівень сексизму та упередженості у показі жінок.
- Необхідно провести більш детальний аналіз для оцінки зображення жінок у ЗМІ, того, як воно впливає на політику, і які проекти необхідно реалізувати у світлі цієї інформації.
- У той же час, необхідно залучати журналістів, яких треба навчати та які мають нести відповідальність за покращення стандартів висвітлення цих питань.

Практичне рішення

Стратегічно підходити до вибору тих, хто доносить повідомлення та цільових груп

- Відводити жінкам головну роль при вирішенні питань, в яких їм більше довіряють.
- Чоловіки, які мають дочок, можуть відіграти ключову роль у розширенні коаліції тих, хто підтримує кандидатів-жінок і боротьбу за рівні права.

Поради для МФО

- Необхідні колективні зусилля з підвищення рівня обізнаності громадськості та провадження просвітницької роботи щодо необхідності існування таких об'єднань з наведенням успішних практичних прикладів.
- Продовжувати формулювати питання, що потребують вирішення, з точки зору гендерної рівності – як по формі, так і по суті; прикладом може слугувати розробка законопроекту з підтримки одиноких матерів та батьків.
- Відгук у громадськості знайдуть питання захисту та безпеки українців, особливо у поєднанні з економічними питаннями.

Washington, DC | Berkeley, CA | New York, NY

LakeResearch.com

202.776.9066

Celinda Lake

clake@lakeresearch.com

Daniel Gotoff

dgotoff@lakeresearch.com

Kristin Pondel

kpondel@lakeresearch.com